

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
tárra: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
zsidóság egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Percsac. Buceuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 62.

Vasárnap 1937. október 17.

5998. EV. XX. ÉVF.
Chesván 12. 235. SZAM.

Az aggodalmak kora

Eden angol külügyminiszter kifinomult po-
litikai szimatjával megérezte, hogy az angol
minisztertanács határozataiban úgy a világ,
mint az angol szigetország közvéleménye fele
szükség van ezeknek a nem tulságosan ge-
rines határozatoknak igazolására.

Eden beszédében korunkat az aggodalmak
korának nevezte és megállapította, hogy a
Népszövetség nem hirdethet keresztes hábo-
rut ama államok ellen, amelyek állandóan
szabotálják munkáját és békés erőfeszíte-
seit.

Eden finom kifejezésmódja fején találta a
szógot, amikor az aggodalmak korának ne-
vezte korunkat. Csak azt felejtette hozzáte-
ni, hogy ezeknek az aggodalmaknak éppen ő
és pártja a főképviseelője és hogy ezek az ag-
godalmak bármilyen előrelátóknak tűnnek is
fel, még nem jelentik azt, hogy aggodalmak-
kal meg lehet előzni az aggodalmak folyto-
noságát.

Aki aggódik, az minden bizonytal kiutat
is keres azokból a helyzetekből, amelyek az
aggodalmakat okozzák. Feltételezzük, hogy
Eden és általában a nyugati demokráciák
kormányai nem óhajtlák népeiket az állandó
aggodalmak és az állandó féltelmek légköré-
ben tartani, amely légkör annál közelebb hozza
a veszélyeket, minél állandósultabbá válik
a törekvés a veszélyek kiküszöbölésére.

Az angol minisztertanácsot az Eden által
említett aggodalmak készítették minden bi-
zonytal a fira, hogy deferáljon ama olasz ja-
vaslat előtt, melynek célja nyilvánvalóan csak
időnyerés volt anélkül, hogy későbbi időpont-
ban eleget tenni óhajtana az angol és francia
követeléseknek a spanyolországi önkéntesek
visszhívása ügyében.

Nagy kérdés tehát, hogy az angol és fran-
cia kormányok engedékenysége megfogja-e
szüntetni azokat az aggodalmakat, amelyek-
re Eden nyilván azért hivatkozott, hogy in-
dokoltá tegye Párizs és London behódolását
az olasz próbálkozásokkal szemben.

Ha a benemavatkozási bizottság tárgyalá-
sai során ismételtén be fog bizonyulni, hogy
Olaszországnak nem áll komolyan szándéká-
ban önkéntesek visszahívása és újabb ja-
vaslataival csupán időt akart nyerni, akkor
Eden aggodalmait csak tovább fognak fokozód-
ni és végül is — sok idővesztés árán —
azt a félre ismerhetetlen igazságot fogják bi-
zonyítani, hogy pusztán aggodalommal nem le-
het megszüntetni az aggodalmak okát, ha-
nem csupán az erőly és a cselekvés kemény és
következetes gesztusaival.

**A romániai „zsidó”
diákok Németországban**

Csendes szemléletű vagyunk egy vitának,
amely a cuzista hivatalos: a „Tara Noastra”
és a hitleristák bánati szócsove: a „Banater
Deutscher Zeitung” között folyik.

A téma igen érdekes.
A Tara Noastra és kelemetlen visszhang-
ja: a Porunca Vremii heteken át háborogtak
egy jobbfajta nemzeti felbuzdulás izgalmaiban.
Kiderült, hogy 307 romániai diák folytatja
tanulmányait Németországban, de ebből
mindössze 107 etnikai román, a többiek zsi-
dók, vagy egyéb kisebbségi származásúak.
Ime, milyen célokra költi el a román állam
szükséges devizakészletét! Ime kiket segítyez
az állam, hogy külföldön kompromittálják a
román nevet!

Magától értetődően nem reflektáltunk a
két jobboldali vészharang nyilvánvaló ferdíté-
seire és hamisításaira. Elvégre is nem szóul
különböző bizonyításra az, hogy a mai visz-
onyok között romániai zsidó diákoknak semmi-
lyen okuk sincs arra, hogy német egyetemeken
tanuljanak, de ha ez eszükbe is jutna,
minden biznyonnal megakadályoznák őket.

A vitába azonban beleszólt a Banater Deut-
sche Zeitung. Német kisebbségi társaink tu-
datlanságnak, vagy rosszhiszeműségnek mi-
nősítik, hogy komposkeresztes elvbáratalk a
listán szereplő német diákok neveit zsidók-
nak minősítették és hogy általában meg
akarják akadályozni a diákokat tanulmányaik
folytatásában.

A Banater Zeitungnak igaza volna, ha a

**Anglia és Franciaország
nem türik, hogy a benem-
avatkozási bizottságban el-
odázzák a döntést a spanyol
kérdésben**

**Eden beszédének visszhangja. Összeült a benemavatkozási
bizottság. Londonban még mindig kísért a háromhatalmi
konferencia összehívásának ügye**

London, okt. 17. Az angol és francia mi-
nisztertanácsok ülései után, melyeken azt
a közös határozatot hozták, hogy az olasz
javaslat értelmében a benemavatkozási
bizottsághoz utadják a spanyol önkéntesek
visszahívásának ügyét, Eden angol külügy
miniszter szűkségesnek látta, hogy a nyil-
vánosság előtt indokolja meg az angol és
francia kormányok újabb deferáló és ha-
lasztó politikájának okait.

Eden tegnap esti beszédében a nemzet-
közi helyzettel foglalkozott és hangsü-
lyozta, hogy Anglia hű marad a benem-
avatkozási gondolatához, a benemavatköz-
zés azonban nem jelenti egyuttal közön-
bösségét is, mert nem maradhat közömbös
Spanyolország területi épségének fenntar-
sával szemben, sem a spanyol kormány jó-
vó külpolitikájával szemben, bármilyen le-
gyen is ez, sem azokkal a bonyodalmakkal
szemben, melyek mások beavatkozása ryo-
mán a Földközi-tengeren fölmerülhetnek
az itteni angol életérdekek előtt. Különb-
séget kell tenni a spanyol ügyekre való
benemavatkozás és az Angliát érintő kér-
dés között. Az olasz válasszal kapcsolat-
ban sajnálkozását fejezte ki, amiért az
az olaszok az önkéntesek kérdését vissza
akarják vinni a benemavatkozási bizott-
ság elé, mely lassan dolgozik.

Anglia és Franciaország megis elfo-
gadta ezt az indítványt, de nem fog-
ják hagyni, hogy a súlyos helyzet

megoldását a végtelenségig nuzzák-
halasszák.

Nem fogunk elítélni egyetlen nemzetet
sem, ha vissza akarja venni cselekvési sza-
badtságát, amennyiben a mostani körülmé-
nyek folytatódna — mondotta.

Beszéde további részében Eden hangoz-
tatta a távolkeleti eseményekkel kapcsola-
tos kilenchtalmi értekezlet eredményeibe
vetett bizakodását és hangsülyozta az an-
gol-francia viszony megerősödését.

Anglia nem törődik más országok kor-
mányformáival — mondotta —, de kéri,
hogy más politikai rendszerek se akarják
a világra kényszeríteni tételeiket. Ha
Anglia meg akarja tartani demokratikus
rendszerét, áldozatokat kell hoznia s ezért
üdvözöm az angol fegyverkezés haladását
— folytatta beszédét — Eden külügymi-
niszter —

Anglia nem veheti teljes súlyát a mér-
legbe a Népszövetség javára.

A Népszövetség nem indíthat szent hábo-
rut, mert tagjai haboznak a felelősségek
vállalásában. Anglia azonban a Népszövet-
ségi sem hagyhatja el. Igyekszik lecsil-
lapítani a németekkel, olaszokkal és más
országokkal való minden ellentétet, anél-
kül azonban, hogy a helyzet javulása egy
irányban, más irányokban hozzon súlyos-
bodást. Anglia ellene van a bosszu politi-
kájának. A mai kor az aggodalmak kora s
ezeknek az aggodalmaknak előjátéka a
Népszövetség tekintélyének megfogyatko-
zása volt.

Megkezdődött a benemavatkozási értekezlet

Londonban ma délben megkezdődött a
benemavatkozási bizottság újabb ülészaka,
mely talán utolsó kísérelt arra, hogy
Spanyolországgal kapcsolatban az angol-
francia álláspontot az olasz állásponttal
összeegyeztessék.

Egyébként a benemavatkozási bizott-
ság ülésével párhuzamosan még mindig
kísért Londonban a háromhatalmi érte-
kezlet terve is. Ez az értekezlet, melyen
az olaszok csak a németek társaságában
hajlandók résztvenni, a franciák viszont
ragaszkodnak a németek távolmaradásá-
hoz, a Földközi-tenger nyugati medencé-
jének kérdéseivel foglalkozna. Mert ez a
kérdés ma már inkább érdekli az angolo-
k és franciákat, mint a spanyol po'gár-

háboru kérdése. Itten ugyanis a Belearor-
ról és Spanyol Marokkóról van szó, ahol
Párizs és London állítása szerint az ola-
szok és bizonyos fokig a németek is már
elhelyezkedtek.

Francia és angol részről viszont szil-
lárdnak látszik az elhatározás, hogy
ezt az elhelyezkedést nem engedik
meg.

Amint a francia középpártok vezére,
Reynaud volt francia pénzügyminiszter
tegnap budapesti külpolitikai előadásában
mondta, „az angolok annakidején egy ad-
mirálisukat azért lövették agyon, mert a
Belearokat elvesztette. A mai helyzetre
átfordítva ez azt jelenti, hogy Anglia
(Folytatása a 12-ik oldalon)

fontosabb jobboldali szócsovek nem a mai Né-
metországtól kapták volna a tanítást, a jel-
szavakat és nem utolsó sorban a támogatást
is abhoz, hogy ilyen álláspontot foglalja-
nak el.

A tanítványok azonban rosszul viselik ma-
gukat; a bővészinas nem tud többé paranc-
solni a felédzett szellemnek.

A román jobboldal kezd a fajvédelmet ko-
molyan venni. Pop Valér száz és sváb vál-
latokhoz is elküldte körlevelét. A Tara
Noastra tiltakozik az ellen, hogy száz és
sváb diákok az állam segítségével tanuljanak
Németországban.

Rosszindulatról, vagy tudatlanságról nem
lehet tehát szó.

Legfeljebb tulbuzgóságrol.

A nevelés körül valami hiba történt.

A berlini mesterek elfelejtették megtani-
tani a bucu'resti tanítványait arra, hogy
disztngváljanak.

Megértjük, ha a Banater Deutsche Zei-
tungnak kelemetlen, hogy itt-ott azonos
bánásmódban kezdünk részeseülni.

A romániai zsidóság azonban ártatlannak
érez magát ebben a kalamitásban.

Mi járultunk a legkevésbé hozzá, hogy egy
ilyen atmoszféra teremődjék az országban.

VILAG TUKRE

A kínai hadsereg

A Távolkeletről érkező táviratok leg-
többje ellentmond egymásnak. Ez nem is
csodálható. Jelenleg a legnehezebb újság-
írói feladat: pontos jelentést küldeni a ki-
nai-japán háboru helyzetéről.

Az újságolvasónak nem szabad elfelej-
tenie, hogy ez a véres és könnyen sorsdön-
tő harc másfélszer akkora területen fo-
lyik, mind egész Európa. Rendes időben
sem működtek kifogástalanul a csekély
számu kínai táviróhivatalok, könnyű el-
képzleni, mi lehet most ott, amikor a rá-
dió- és táviró-központok romokban hever-
nek.

Ezenkívül se a japáni, se a kínai ható-
ságok nem adnak megbízható felvilágosi-
tásokat. A japánok a kinaiak döntő vere-
ségét kürtölik világgá, a kinaiak pedig tiz-
ezrekben számlálják a japáni halottakat.

Az igazság valahol közepon lehet. A ki-
naiak meglepően szívós ellenállása mellett
a japánok nagy áldozatok árán lassan és
biztosan tért nyernek.

Annyi bizonyos, a japániak nem jobb
katonák. A kínai katona küzdőképessége,
halálmegvetése nem marad a japáni mö-
gött. Valamennyi külföldi katonai szakér-
tő, dicsíhimmuszokat zeng a kiképzett, re-
guláris kínai katona kitünőségéről.

Kína igazi katasztrófája abban rejlik,
hogy a forradalom kitörése előtt (1911-ig),
aig volt számbavehető katonasága. (Ki-
nában a császárság ideje alatt a katonás-
kodás lengett és megvetett foglalkozás
volt.) A forradalom után pedig ugy meg-
nőtt a hadsereg, hogy ez a nehézkes, el-
avult pénzügyi gépezetű ország nem volt
képes se a katonákat, se a tábornokokat
fizetni.

Kína békeleltszámu katonaságát az an-
gol és amerikai szakértők másfélmillió
emberre becsülték. A kínai hivatalos je-
lentések egymilliókincszázharminchárom-
ezer fegyverben álló embert mutatnak ki.

(A japáni hadsereg ezzel szemben csak
kétszázharmincezer főre tehető békében.)
Ha tehát valamennyi nagyhatalom szá-
razföldi hadseregét összeadjuk, még akkor
is a kínai hadsereg egymaga — nagyobb.
Ez az eset, amikor a kevesebb — több
volna.

A kínai katonaság csak akkor lett vol-
na használható — ha a központi kormány-
nak sikerült volna az ország területén ta-
lálható fegyveres erőt az egyharmadára
csökkenteni.

Kína kormánya volt az egyedüli a vilá-
gon, amely 1920 óta mindent elkövetett,
hogy a hadseregét leépítse. A különböző
hadtestek tábornokai azonban ellenálltak
a központi kormány intézkedéseinek s a
fegyverben álló katonaság száma nemhogy
fogyott, hanem inkább duzzadt.

Ennek pedig az lett a következménye,
hogy az állampénztár nem tudta ezt a tö-
meget fizetni, élelemmel és fegyverrel el-
látni. Ig ya felületesen kiképzett, éhezésre
ítélt katonaság ugy szerezte be az élelmi-
szert és biztosította a zsoldját, ahogy tud-
ta. Végigrabolták egész Kínát. A rabló
hadseregek egymással is megütözkötek. De
ez nem sokat változtatott a helyzeten.
Csak a „generálisok” tüntek el. A vezér
nélkül maradt katonákat rendszerint át-
vette a győztes és besorozta a saját had-
seregébe.

A központi kormány katonasága (ez
harcol most a kitünően felszerelt japáni
hadsereg ellen) ennek a nagy fegyveres
haderőnek csak egy töredéke. Azonban az
aránylag kis létszámu kormány-hadsereg

ek

tója
oiu

stb.

anal 134-000

ával le-
nben egy
fnót

apak azt a szen-
berlini titkosrend-
a Varsó-Párizs-
ésének pillanatá-
Belopoliszka gróf-
el gróf feleségét,
nemesei családok
azelőtt levelet
de a levél tartal-
miért tartóztat-
Berlini híradás
kémkedéssel és
bolják. Varsóban
a letartóztatás
atás pillanatában
szállni a párizsi
francia főváros-
székek. Lengyel
gy konsternációt
zata feleségének
táv Bellein nevű
ritsen világhossá-

nger:
ero

mal Zsidó” után
a hamis Nero”,
10 lap, 132 lej
tánvétel.

Lapkíadó R. T.
aron L. Pop 10.
5-60.

kiképzése és felszerelése teljesen modern.

Majdnem biztos, hogy a japánok sohasem merték volna Kinát megtámadni, ha sikerül a kínai haderő leszerelése és átcsoportosítása. Pedig a nagyhatalmak ebben a nankingi kormányt erkölcsileg és anyagiilag támogatták.

Megtöltötték alattvalóiknak a fegyverszállítást Kinába, másrészt nagy köcsönöket bocsátottak a kínai kormány rendelkezésére, hogy a leszerelést végrehajtsa.

Ez azonban a maguk csinálta „generálisok” ellenállásán meghiúsult. Ezek a kis-királyok nem voltak hajlandók a „hadregülket” szólnak eresztieni, mert tudták, hogy akkor óriási jövedelmüknek is vége.

A fegyvertulajmat kijátszották. Ott és annál vettek puskát és gépfegyvert, ahol és akitől kaptak. Ennek a politikának most az a következménye, hogy Kína végveszély idejére védtelenül maradt. Van fegyveres hadereje, de annak nagyrésze használatlan. Használatlan, mert nincs egységes puskájuk a katonáknak s így a löszrel való utánpótlás majdnem lehetetlen.

Ebből a fegyver-kábelből csak izelítőnek adjuk ezt a néhány adatot, amelyet az alábbiakban felsorolunk. Kína különböző területén a következő puskákat látni a

katonák kezében: Manlicher 6.5 mm., japáni 6.5 mm., (1898 és 1905-ös típus), Mauser 6.8 mm. (1913 típus), Mauser 7.9 mm. (1888 típus), japáni 7.9 mm., orosz három vonalas, de sok Maxim, Hotchkiss, Rex és japáni léghűtéses fegyver is található.

A hegyi és tábori ágyuknál ugyanilyen a zürzavar. A legáltalánosabb a Krupp 7.5 centiméteres ágyu, de bőven keveredik a Grusson 5.7 és 7.5 cm., Arisaka 7.5 cm., Schneider-Creusot 7.5 cm. típusu ágyuk.

Nagyon sok fegyvert szállított még az amerikai Remington Company is.

Ezerkilencszázhuszonhatban a kínai kormány kétszázötvenöt millió dollárt irányzott elő a leszerelésre.

Máshol ebből a pénzből egy új hadsereget állítanak fel. Nem sikerült. (Tulsokat követeltek maguknak „végkielégítés” címén a generálisok.)

Most az aránylag kicsi, de jól szervezett japáni hadsereg ráütött az önmagát marcangoló országra s egyesülnek a japánok kiverésére — nem boldogulhatnak.

Ugy látszik, Kína egyik legnagyobb fiának beválik a jóslata: Kinának előbb el kell esnie, hogy felállhasson.

Károly király: a legfelsőbb hadiiskola tanára

Tatarescut tartalékos alezredessé léptették elő

A hadgyakorlatok utáni ebéden, az uralkodó közölte, hogy Tatarescu miniszterelnök tartalékos őrnagyot, tartalékos alezredessé lépteti elő. Hadosztálytábornokká léptették elő Ciuperca, Stefan Popescu tábornokokat. Ugyancsak előléptették főhadnagyokká az összes hadnagy állatorvosokat.

Az a hír, hogy Mihály vajda trónörökös hadnagyi rangra emelik — mint a Timpul írja — nagy örömet keltett a hadsereg kebelében. A hadnaggyá avatás Sinaiban fog megtörténni október 26-án

a vajda születésnapján.

Tatarescu miniszterelnök előléptetését maga az uralkodó indokolta meg beszédében, amikor méltatta a miniszterelnöknek a hadfelszerelés terén kifejtett tevékenységét.

A Curentul adja hírel, hogy tegnap plakettet nyújtottak át az uralkodónak „Hét év hadiiskola” felirattal. Ugyanis az a tény, hogy őfelsége immár a hetedik hadgyakorlaton vett részt, jogot ad neki, hogy a legfőbb hadiiskola tanári címet viselje.

Hogyan csalták törbe és gyilkolták meg Goldsläger bucaresti valutást

Egyelőre eredménytelen a rendőri nyomozás

Bucuresti, október 16. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy Sepsiszentgyörgy mellett az Olt vize egy Goldsläger nevű valutást holttestét vetette partra. Megállapítást nyert, hogy Goldsläger néhány nappal azelőtt távozott el a fővárosból nagymennyiségű valutát véve magához. A büntényt egy Veres nevű molnár fia fedezte fel, aki észrevette, hogy az Olt vize egy utazókosarat sodor lefelé. Testvére segítségével partra húzta a kosarat, amely masszív új lakattal volt bezárva. A kosarat kinyitották és abból néhány újságlap alól egy összehajlított férfi holttest borzalmas látványa tárult a két legény elé. A holttestet a sepsiszentgyörgyi halottsházba szállították. Megállapítást nyert, hogy meggyilkolásában többen vettek részt, akik megfojtották és legfeljebb 48 órával felfedezése előtt dobták az Olt vizébe. Ruhájában egyetlen iratot sem találtak, amelyből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. Zsebében 377 lej volt és egy tűkör. Miután azonban teljesen levetkőztették, az inge alól egy körülbelül 40 ezer lej értékű bankjegyet tartalmazó csomag került elő. Olasz líra, dollár, angol és egyiptomi font, pengő, dinár és búgár léva volt a csomagba bepakolva. Ezenkívül egy fénykép is előkerült a meggyilkolt zsebéből, amely a meggyilkoltat gyermekével együtt ábrázolta. A fénykép hátlapján a következő felírás: „Fiammal, Cornellal, feleségemtől való elválásom előtt.”

A meggyilkoltban előbb egy Klein nevű brassói, majd egy Fodor nevű nagyváradi kereskedőt vélték a sepsiszentgyörgyiek felismerni. Végül két helyi valutást megállapította, hogy a meggyilkolt Goldsläger Jónás bucaresti valutással azonos, aki a Mokka Passageben lévő feketetőzsdén szo-

kott dolgozni. A sepsiszentgyörgyi rendőrség telefonon értesítette a történetéről Paximade bucaresti kvestort, aki a meggyilkolt testvérétől, Goldsläger Móról a Tractoria vállalat igazgatójától kért felvilágosításokat.

A meggyilkolt valutás a Bradu-i ucca 47. szám alatt lakott 12 éves kislíával. Felleségétől már régen elvált. A házat a meggyilkoltnak egy idősebb nőrokonja vezette. Goldsläger józan, óvatos kereskedő volt. Ha nagyobb összegű valutát vett magához, akkor pénzét rendszerint egy kancsukból készült szuszpenzóra helyezte el. A Meca Passageben jólsimert figura volt. Tudták róla, hogy nagy üzleteket szokott kötni és igen jómódú ember. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosok előbb néhány korrekt üzlet lebonyolításával megszerezték maguknak Goldsläger bizalmát és azután nagyobb tranzakció kiátásba helyezésével Erdélybe csalták, ahol megölték. Nem találják ugyanis elfogadhatónak, hogy Bucarestben ölték volna meg, mert ebben az esetben főöttébb kockázatos lett volna a holttestet Erdélynek egy messze fekvő pontjára szállítani.

Goldsläger az elmúlt vasárnap délután kislíával sétára indult a fővárosba. Közben kétszer is telefonált egy gyógyszerárból. Valószínűleg gyilkosaival tárgyalt, de hogy kivel beszélt, azt egyelőre nem sikerült megállapítani. Kislíának mindössze annyit mondott, hogy másnap reggel a Stefan cel Mare Sosszén van találkozója bizonyos kereskedővel. Hétfőn este azonban a gyerek hiába várta haza édesapját. A bucaresti rendőrség azt gyanítja, hogy a gyilkosok erdélyiek lehetnek, akik egy Goldsläger által is ismert helyre csalták a szerencsétlen valutást.

Gellymék

Különféle minőségben minden szaküzletben kaphatók.

AZONAN A KÖVETKEZŐ

Gellymék

SATURNIA
MARYLAND
GRAINANTINE

A NYUGATI DIVAI LEGUJABB
KREÁCIÓI—AMELYEK KIVÉTELES
FINOMSAGUAK ES ÁRUK
MÉGIS RENDKÍVÜLLEN
JUTÁNYOS — CSAKIS A

Gellymék -NÁL KAPHATÓK

CLUJ,
Str. Gen. Neculcea No. 2.
(Renner palota)

Gellymék

FŐKÜZLETEK AZ ORSZAG MINDEN JELENTŐS VÁROSÁBAN

Az olaszok újabb éles agitációt fejtenek ki Palesztinában és a szomszéd-országokban

Az angol kormány visszautasítja az arab államok tiltakozását a palesztinai események kapcsán

London, október 16. A „Daily Herald” jelentése szerint az olaszok újból éles agitációt fejtenek ki a Közelkeleten, az arabok körében. Szócsövük a bari rádióleadó, amely a tavalyi hat hónapos palesztinai zavargások idején is naponta közvetített arabnyelvű lázító beszédeket a mandátarius hatalom ellen. Az utóbbi időben a bari leadóállomás az eddigénél is gyűjtőbb agitációt fejt ki és egyenesen felkelésre lájítja az arabokat. A palesztinai kormány által foganatosított legutóbbi intézkedések kapcsán hamis rémhíreket terjesztett a bari leadó, amelyek nyilván arra irányultak, hogy gyűlöletes légkört teremtsenek az arab országokban Anglia ellen. A londoni lap tudni véli, hogy a damaszkuszi arab szélsőségesek szoros kapcsolatokat tartanak fenn a damaszkuszi olasz konzulátushoz közelálló olasz körökkel.

A londoni lapokat élénken foglalkoztatja egyébként az arab államok magatartása a palesztinai események kapcsán. Az angol sajtó egyöntetűen és erősen visszautasítja az arab államok azon kísérletét, hogy a palesztinai hatóságok legutóbbi erőlyes fellépésével összefüggően beavatkozzanak Palesztina belső ügyeibe. A „Birmingham Post” éleshangú cikkében többek között a következőket írja:

„Ostobaság felhívásokkal és tiltakozásokkal operálni. A főmufi elvesztette hivatalát és az a veszély enyegeti, hogy szabadságát is elvesziti, mert aktív kapcsolatban állott olyan szervezettel, amelyet viselt dolgai miatt illegálisnak minősítettek. Nem azért, mert arab és semmiesetre sem azért, mert mohamedán. Ezért ostoba dolog martirként kezelni őt. A mufi kétségtelenül tudatosan, de esztelenül tilt rá a hamis lóra. Nyilván arra számított, hogy Anglia vonakodni fog erőlyesen fellépni Palesztinában. És meg'epítésére rá kellett ébrednie arra, hogy az arabok erő-

szakosságai végső fokon hatékony ellenakciót váltottak ki. Esztelenség volna azt ántani, hogy az arab államok, amelyekkel jóviszonyban akar élni Anglia, semmilyen befolyást nem gyakorolnak az angol politikára. Ha Irák, Szaudi Arábia és Jemen uralkodói apellálnak, úgy szavukat komolyan megvizsgálják Londonban. De valószínűtlen, hogy apellálásuk lényegesen változtatna azon az eljárásán, amelyet Anglia ha későn és vonakodva is, szükségesnek lát Palesztinában a béke helyreállítása érdekében. Az angol gararmatügyi hivatal visszautasítja az arab intervenciókat azon kitételét, mely szerint az utóbbi hetekben történt intézkedések politikai, vagy vallási „üldözötést” jelentenek. Még kevésbé tudja magáévá tenni a külügyi hivatal az arab tiltakozásnak azon kitételét, mely szerint Irák, Szaudi Arábia és Jemen jóakarata többet jelent Angliának, mint a Palesztinai béke biztosítása és a közelkeleti angol befolyás fentartása.

Tel-Aviv, okt. 17. A telavivi villamosművekkel szemben lévő nagy téren új kereskedelmi negyed építését kezdi meg a városi tanács. Tizenegy dunamon autobuszállomást és garázsokat, a többi telken nagy épületeket és hatvan üzlethelyiséget építenek. Az üzlethelyiségeket nagykereskedőknek adták el, akik havi részletekben tíz év leforgása alatt fizetik ki a vételárat. Az autobusz-állomást a szerződés értelmében rövidesen felépítik. Maga az épület Tel-Aviv egyik legnagyobb építménye lesz. Az építkezések kétségtelenül hozzá fognak járulni a város gazdasági életének fellendítéséhez. A munkások hét hónapon keresztül többszáz munkásnak fognak kényeret adni.

Jeruzsálem, okt. 17. A palesztinai posta igazgatósága közli, hogy a jeruzsálemi főposta új épületét 1938 márciusában helyezik üzembe. A telefonközpontot májusban viszik át az új épületbe.

Cilibi

ROM

A „hires

Bucuresti, október 16. Emléki Mózés brosurája. 1858. évf. 1. sz. 1. old. Azóta kétszere négyzerez kiadásban és a könyvtárban került ki a könyvtáron. Ma ritkaság. Mózés gyűjteménye, mind rendkívüli régi műtérket, mind Schwartzfeld Mór, a ságírás 87 éves agg nesztünk.

Cilibi Moise, a zsidó halálkötészet legérdekesebb figurája az 19. század második felében élt, de képzeli, hogy Cilibi nem volt szőtt alak, aki sohasem látta tulajdonképpen a román kiállítások lakói alkották.

De Cilibi Mózés nem legvégzetes figurája a román kiállításnak. Anton Pan mellé részletesen foglalkoztak a román kiállítások lakói alkották.

Cilibi Moise és Anton Pan olvasni nem tudó uccai katonák a bolgár származású néptá-

A 18-ik század második felében már híres emberé volt a román folyóiratok, mint a „Terare”, vagy „Epoca Lite” kiadói lapok, mint a bécsi Szentpétervári „Hamelitz”, jelenő „Zeitschrift für rumänische Geschichte” és a román nyelvű „Eredetileg csak úgy ismert Ovreul-t (a Mózés zsidó), a Cilibi (a híres Mózés) lett a híres néven rá nem ragadt a román nyelvű (Román ország) zsidó. A hivatalos román kiadás. A hivatalos román kiadás. A hivatalos román kiadás.

Az olaszok újabb éles agitációt fejtenek ki Palesztinában és a szomszéd-országokban. Az angol kormány visszautasítja az arab államok tiltakozását a palesztinai események kapcsán.

London, október 16. A „Daily Herald” jelentése szerint az olaszok újból éles agitációt fejtenek ki a Közelkeleten, az arabok körében. Szócsövük a bari rádióleadó, amely a tavalyi hat hónapos palesztinai zavargások idején is naponta közvetített arabnyelvű lázító beszédeket a mandátarius hatalom ellen. Az utóbbi időben a bari leadóállomás az eddigénél is gyűjtőbb agitációt fejt ki és egyenesen felkelésre lájítja az arabokat. A palesztinai kormány által foganatosított legutóbbi intézkedések kapcsán hamis rémhíreket terjesztett a bari leadó, amelyek nyilván arra irányultak, hogy gyűlöletes légkört teremtsenek az arab országokban Anglia ellen. A londoni lap tudni véli, hogy a damaszkuszi arab szélsőségesek szoros kapcsolatokat tartanak fenn a damaszkuszi olasz konzulátushoz közelálló olasz körökkel.

Bucuresti, október 16. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy Sepsiszentgyörgy mellett az Olt vize egy Goldsläger nevű valutást holttestét vetette partra. Megállapítást nyert, hogy Goldsläger néhány nappal azelőtt távozott el a fővárosból nagymennyiségű valutát véve magához. A büntényt egy Veres nevű molnár fia fedezte fel, aki észrevette, hogy az Olt vize egy utazókosarat sodor lefelé. Testvére segítségével partra húzta a kosarat, amely masszív új lakattal volt bezárva. A kosarat kinyitották és abból néhány újságlap alól egy összehajlított férfi holttest borzalmas látványa tárult a két legény elé. A holttestet a sepsiszentgyörgyi halottsházba szállították. Megállapítást nyert, hogy meggyilkolásában többen vettek részt, akik megfojtották és legfeljebb 48 órával felfedezése előtt dobták az Olt vizébe. Ruhájában egyetlen iratot sem találtak, amelyből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. Zsebében 377 lej volt és egy tűkör. Miután azonban teljesen levetkőztették, az inge alól egy körülbelül 40 ezer lej értékű bankjegyet tartalmazó csomag került elő. Olasz líra, dollár, angol és egyiptomi font, pengő, dinár és búgár léva volt a csomagba bepakolva. Ezenkívül egy fénykép is előkerült a meggyilkolt zsebéből, amely a meggyilkoltat gyermekével együtt ábrázolta. A fénykép hátlapján a következő felírás: „Fiammal, Cornellal, feleségemtől való elválásom előtt.”

A meggyilkoltban előbb egy Klein nevű brassói, majd egy Fodor nevű nagyváradi kereskedőt vélték a sepsiszentgyörgyiek felismerni. Végül két helyi valutást megállapította, hogy a meggyilkolt Goldsläger Jónás bucaresti valutással azonos, aki a Mokka Passageben lévő feketetőzsdén szo-

Cilibi Moise, a zsidó halálkötészet legérdekesebb figurája az 19. század második felében élt, de képzeli, hogy Cilibi nem volt szőtt alak, aki sohasem látta tulajdonképpen a román kiállítások lakói alkották.

De Cilibi Mózés nem legvégzetes figurája a román kiállításnak. Anton Pan mellé részletesen foglalkoztak a román kiállítások lakói alkották.

Cilibi Mózes, a vándor román-zsidó költő regényes élete

A „hires Mózes” szerepe a román népköltészetben

Bucuresti, október 16. Kezünkbe akadt Cilibi Mózes brosurája. 1858 körül látott nyomdapestéket. Azóta kétszerez, háromszoros, sőt négyszerez kiadásban és több tízezernyi példányszámban került forgalomba a román könyvpiacra. Ma ritkaságszámba megy Cilibi Moise gyűjteménye, mint valami egészen rendkívüli régi műtérket őrző gyűjteményében Schwartzfeld Mór, a romániai zsidó újságíró 87 éves agg nesztora, akinél ráakadtunk.

Cilibi Moise, a zsidó handlő a román népköltészet legérdekesebb figurája volt. Az ezernyolcszázad években élt, de ma igen sokan azt képzelik, hogy Cilibi nem más, mint legendából szőtt alak, aki sohasé élt s akinek a művét tulajdonképpen a román nép, s a román külvárosok lakói alkották...

De Cilibi Mózes nem legenda, legfeljebb legendaszerű figurája a román nyelvnek és irodalomnak. Anton Pan mellett az egyedüli, aki halhatatlanná tette a nevét a román példabeszédek és közmondások gyűjteményében. Cilibi Moise és Anton Pan, az első irni és olvasni nem tudó uccal kereskedő, a másik a bolgár származású néptanító, a széles nép-

rétegek barátai maradtak mind a mai napig. Az ő mondókáikat, kiszólásait és példabeszédeiket lépten nyomon hallani a nép ajkáról.

Cilibi is azt mondta...

Schwartzfeld mondja, hogy egy alkalommal I. L. Caragiale a következő vallomást tette neki: „Ha vagyok, aki vagyok, azt Cilibi Mózesnek köszönhetem.” Amikor Caragiale a kételkedés kifejezését látta Schwartzfeld arcán, még hozzáfűzte: Cilibi barátja volt az édesapámnak és gyakran járt a házukba. Gyakran vékony papírszálakat adott ide, melyeknek mindegyike sorszámmal volt. Erről a számról tudta ő, hogy milyen szöveg kerül a cédulára. Aztán megkért, hogy írjam amit diktál. De alig diktált néhány szót, rámkialtott: Töröld ki, te ökör, és újra diktált, ugyanazt, de más szavakkal, másformában, összerögzítve. Diktálás közben gondolkodott, kereste a szavakat, a gondolatokat s a világosabb kifejezési formát. Cilibi diktálásából tanultam meg, hogyan kell irni, meggondoltan, megemésztve a dolgokat, világosan, emberien.

A román országi hires...

Hires Mózes a vásárban

A 18-ik század második felében Cilibi Moise már hires emberré vált, a legelőkelőbb irodalmi folyóiratok, mint a „Convorbirile Literare”, vagy „Epoca Literara”, valamint a külföldi lapok, mint a bécsi „Neuzeit”, a Szentpétervári „Hameltz”, a Bécsben megjelenő „Zeitschrift für rumanische Philologie” részletesen foglalkoztak a művével.

Eredetileg csak úgy ismerték, mint Moise Ovreul-t (a Mózes zsidó), később Moise Vestitul (a hires Mózes) lett belőle, míg végül végül rá nem ragadt a „Vestitul din tara romaneasca” (Román ország hirese) elnevezés. A hivatalos román irodalomtörténetből érthetetlenül kimaradt a neve, Anton Pan neve mellől, akit ha nem is szányaltul, de legalább vele egyenlő értéket képvisel.

És ha tekintetbe vesszük, hogy Cilibi, aki irni, olvasni sem tudott, városról városra, fahuról falura járva a batyujával, minden jöttmentnek lediktálta gondolatait, amelyek közben eszébe jutottak, Cilibi mint egy őszeni áll előttünk.

... Irjad!

P. Cucu, a „Tipografia Nationala” igazgatója mondotta el róla, hogy beállított az irodájába, az asztalra dobott ezernyi teletírt, megszámozott cédulát, az egyiket otromba kéz írhatta, a másikat tanult ember, de mind egyik Cilibi gondolatát vetítette vissza. De az ő agyától még a kiadó irodájában is folytak gondolatok és rákiáltott P. Cucura:

— Irjad erre a papírra: „1149. Nem az a tanult ember, aki könyveket olvas, hanem az, aki meg is érti, amit elolvast.”

A nyomda különben minden január 1-én tízezernyi példányban dobta a piacra Cilibi Moise példabeszédeinek a brosuráját. Az idők során a brosurák 3—4 kiadást is elértek.

Cilibi, az ember

Cilibi Moise, mint ember is érdekes figura volt. Eredetileg Froim Mózesnek hívták s tréfás mókákért ragadt rá a Cilibi név, a „hires Mózesen” kívül. Idővel még ő maga is elfelejtette, hogy valaha Froimnak hívták.

1812-ben, Focsaniban született. Tíz gyermek közül az egyetlen volt, aki megmaradt a szüleinek. Batyujában, amelyel hosszú éveken át rőtta az országutakat, mindent lehetett találni. Ha a vásárra érkezett, maga elé tette a batyuját, szájába vette hosszú száru pipáját s kedélyesen kiáltani kezdte: „Kész szakadt árut adok, csak egy garas az ára!”, vagy „egy cipőt pénzért, a másikat ajándékba!”

Egyszer elkezdte kiáltani: „Eljének a gallérgyárosok, akik olcsó gallért gyártanak!” Elegáns fiatalember lépett hozzá és gallért kért, mire ő rákiáltott: „Ó számár, hát nem értetted meg, miért éljeneztem a gallérgyárosokat? Megmondom neked: azért mert hiába dolgoznak — hisz ma senkinek sincs inge, amelyhez gallért vásároljon.”

Cilibi Mózes különben mindenkit letegezett és leszamarazott, a szegényt és a gazdagot egyaránt, privilégiumokat élvezett. Mindenki ismerte őt és ő is mindenkit ismert, az ország egyik végétől a másikig. Ismerte az embereket s jaj volt annak, aki vele ujt mert huzni, örök időkre nevétségessé tette volna. De Cilibi mindenki szerette, szabad bejárása volt még a miniszterekhez is, pertu volt velük is. Pédabeszédei között megtalálni ezt is: „A nagyoknak is jól fog ha néha tanítják őket”.

A vásárban mindig sok nép vette körül Cilibi Moise batyuját, akinek ajkáról csak úgy ömlöttek a közmondások, a példabeszédek. Néha a batyuja is eszébe jutott, ha árut adott el, alku nem ismert s hitelbe sem árut. Ha valaki hitelben kért, mindjárt megmondta: „Hej ismerlek én titeket, most azt is állítjátok, hogy parfóm ilatom van, de ha majd a pénzért jövök, kiderül, hogy fokhagyma szagom van. Azt akarom, hogy a barátom maradj, nem adok tehát hitelbe.” Mesélik, hogy egyszer mégis kivételt csinált. A vásár rendőrfőnökének adott hitelbe árut. A rendőrfőnök délutánra ígérte a pénzt. Eltelt a nap és a másnap is, de a rendőr még mindig nem hozta el a pénzt. Este a városka vendéglőjében, ahol összegyűltek az „előkelőségek”, odalépett a policájhoz és megkérte segítségét neki egyik adósát végrehajtani.

— Szívesen, szívesen, válaszolta a rendőrtiszt s megparancsolta két alárendeltjének, áljának Cilibi Mózes rendelkezésére.

— Köszönöm szépen — szölt Mózes — majd a rendőrhöz fordult: — Hallottátok a parancsot?

— Hallottuk.

— Nos, akkor fogjátok el a rendőrfőnök urat, mert ő az adós.

Mindenki jót nevetett az alapos tréfán s a policáj nyomban ki is fizette az adósságát.

A jószívű Cilibi

Cilibi Moise nemcsak az okosságáról és tréfáiról volt híres. Ahol csak tehetett segített és százával jöttek hozzá a falusi népek és a városi szegények segítségért, jószóért, vagy jótanácsért: „Ne légy lusta jót tenni”, „Ne hagyjon hidegen mások szenvedése”, „Ha gazdag vagy, rödd le adósságaidat a szegényekkel szemben”, „Az, aki megmenthet valakit a haláltól és nem teszi, az illető gyilkosával egyenlő...” az ő mondásai.

Gyakran megtörtént, hogy miután bizonyos időn át jó mókakkal nevette meg a körülötte állottakat, hitelen elkomorlyodott és megszólalt:

— Barátaim elég volt a nevetésből, gondoljunk most arra is, hogy töröljük le másoknak a könnyeit, kivett a batyujából egy poharat és körbejárt vele. Mire megtelt, odahívta az illetőt, akinek kért, s a tenyerébe öntötte a pénzt.

Ha valaki ilyenkor nem nyult elég gyorsan az erszényéhez, Mózes azonnal rászölt: „Mit gondolkodol, te barom?! Persze nagyon ritkán akadt olyan, aki ne adott volna ha kért, hisz mindenki tudta, hogy nemes céla megy a pénz.

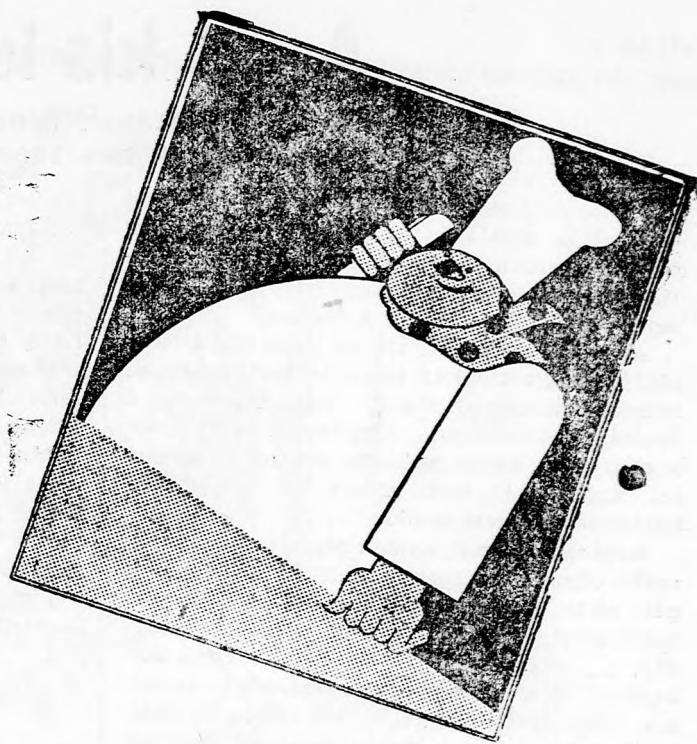
Cilibi és a szegény paraszt

Egyszer a Rahovei sarkán (akkor a koldusok hidjának hívták) a törvényszék tövében két szomorú embert látott egy tehén mellett állni. Könnyes szemekkel a jámbor állatot simogatták. Cilibi Moise abba hagyta a mókát, ott hagyta a portékáját és odament a két paraszthoz miután észrevette, hogy valami hivatalos egyének éppen árverezni készülnek az árva jószágot. A darabot már meg is pergetté a dobót és kiáltozni kezdett: Licitálunk! Licitálunk!

A mi Cilibink elvesztette a hidegvérét és rákiáltott a darabontra: Hallgass számár! hallgass ha mondom! — majd a végrehajtóhoz fordult:

MEGRENDELÉSÉRE A ZONNANAL!

— akár szóban, akár írásban, telefonon, vagy bármilyen más módon is eszközli rendelését, egy szó eléz és rövid időn belül az „ARAGAZ” ajtaja előtt áll.

Az „ARAGAZ” természetes szondagázból kivont fűtőanyag, amelynek nincsen mérgező hatása és amely nem robban.

Az „ARAGAZ” csővezeték, kőműves vagy más munkálatok nélkül könnyen bevezethető és az elképzelt leg egyszerűbb módon, szivattyúzás, és előmelegítés stb. nélkül helyezhető üzembe.

Az „ARAGAZ” forró lánggal ég, füst és szag-mentesen.

Az „ARAGAZ” rendkívüli gyorsasággal fűz, süt és forral.

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁSKAL SZOLGÁL:

Fischer S.A. Cal. Reg. Ferdinand 6.
NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM
ARAGAZ

— Mi a baj?
— „Ez az ember 150 lejtel tartozik adóban az államnak, hát majd behajtjuk a tehenén”.
A szegény paraszt jajgatni kezdett és elpanaszolta Cilibinek nagy baját, hogy ez a tehene mindene s ha elveszik tőle egész családjával éhen hal.
Cilibi nem szölt egy szót se, csak elővette a zsebkendőjét beletett két öt lejest, majd odatarotta a kalappal és rövidesen összegyűjtött 180 lejt. 150-et leszámolta a végrehajtónak, harmincat pedig odaadott a parasztnak miközben jókedvűen rászölt a parasztra:
— Fogd ezt, a tehened meg a fiad, ne köszönj meg semmit és menj istenhírével. — A tömeg pedig megéjenezte a jószívű zsidó handlét.

Cilibi meg a zsidók
Ha néha elment a miniszterhez azt rend-

szerint a zsidók érdekében tette. Ilyenkor a miniszter megkérdezte:

— Mondd Mózes, rokonod neked ez az ember, hogy eljár az érdekében? Ő így válaszolt: — Te jól tudod, hogy Cilibi Mózes sohasé kér saját magának, de amikor zsidót bántanak az nekem is fáj, ezért könyörgök neked és csak az igazság érdekében.

1870-ben, 58 éves korában tifusz ölte meg. A Filantropia zsidó temetőben szép márványkő jelzi a sírját.

Amikor a halálát közeledni érezte, az utolsó szölet papírra az Istenhez diktált egy kérényt:

— Ó nagy Isten, add, hogy a románok végre egyesülhessenek, s a zsidókat mentés minden rossztól. Tudom, ha a románokat boldoggá teszed, az ő boldogságuk a zsidókra is átháramlik.

Ez volt Cilibi Mózes élete és halála.
Hátszegi Ernő.

A HERMES

sorsjegyiroda ismét a következő nagy nyereményeket fizette ki:

2 millió	No 17286 I. széria
2 millió	„ 17286 III. széria
1 millió	„ 16993
400.000	„ 4335
400.000	„ 46948
200.000	„ 10519
200.000	„ 24564
200.000	„ 45770
100.000	„ 3398, 6280, 9464, 13273,

14624, 21453, 38309, 46094, 47787, 62131, 65157, 68332, 114651, 203471, 222455 és számtalan 70.000 és kisebb nyeremények.

Sorsjegyek a következő játéokra kaphatók a „HERMES” Herescu és Florescu Kolozsvár fiókjánál Piața Unirii 1.

A rut kis kacsa

— Karácsony Benő viglétékának ősbemutatója Kolozsváron, Schreiber Alajos zenéjével —

A nagy mesemondók mindig a valóságot öltöztették színes és az élet sűrű anyagából esszenciászerűen kivont szimbólumokba, de talán egyik se tette ezt olyan éragadó bájjal és rejtett mélységgel, mint Andersen.

Andersen meséinek alakjai nemcsak a valóságtól elrugaszkodott képzelet teremtményei, nemcsak marionettbábok, hanem mindig a valóság vetületei is; árnyképek, melyeknek kontúrjai az életet juttatják eszünkbe, az életet, amely nem mese ugyan, de minden vonatkozásban mesébe illő.

Karácsony Benő, akinek regényei nagyon is reális sikon mozognak s alakjainak élettéliséget, vérből, a dolgok talajába kapaszkodó természetességét csupán a humor mosolya enyhíti. — Andersen „Rut kis kacsa” című meséjében éppen a szimbólum valóságos tartalma ragadhatta meg, a rejtett ironia inspirálta arra, hogy a mese meséjéből színpadi oseclekményt faragjon s a riváda fényében varázsolja vissza a mese szimbólumát földi, helyesebben költői valósággá.

Aki ilyen varázslói feladatra vállalkozik, az mindig kockázatot vállal, mindig kiteszi magát annak, hogy valahol kiskiklik s vagy a meszerítését ejti el, vagy pedig a valóság illuzióját semmissíti meg.

Karácsony Benő egyik hibába sem esett bele s ez arra vall, hogy ott is és akkor is művész és író tud maradni, amikor tehetségét olyan műfaji határvonalakon kell érvényesítenie, amelyeken a diétáns feltétlenül poruljána.

A rut kis kacsa meséjét szerencsés kézzel transzponálta át az állatvilág területéről az embervilág területére s mindazt, ami Andersen meséjében szimbólum: olyan valóságizű emberi vonatkozásokká tudta sűríteni, az eredeti mesét olyan épkéziláb, derűs, ironiájában bátor, csaknem moralizáló színpadi mesében tudta feloldani, ami feltétlenül kivívja elismerésünket, annak ellenére, hogy bizonyos, a tömegizlésnek tett engedményeket éppen Karácsony Benő részéről és éppen az ő kimagasló írói rangja érdekében elkerülhetőnek tartottunk volna.

Az a véeményünk, hogy a „Rut kis kacsa”, mint tiszta vigjáték is teljesen megállotta volna a helyét, sőt éppen mint tiszta vigjáték bizonyította volna be, hogy Karácsony Benő éles szatírája, alakmintázó készsége milyen könnyedséggel tud simuálni a színpadi követelményekhez; az akció frissességéhez, a fordulatok változatosságához, a dialógusok csiszoltságához és az alantas emberi vonások fölünyesen ironikus megrögzítettségéhez.

Ez a művészi készség tette lehetővé, hogy végül is elfeledkezzünk azokról az operett-reminiscenciákról, melyeket a különben elemés és mindvégig hangulatos zenezszámok keltelemek fel bennünk.

Véleményünk szerint a „Rut kis kacsa”, amennyiben a színpadi hatás fokozása kedvéért — zenei kiegészítésre szorul, úgy inkább vigoperái, vagy da'játéki partitúra illik hozzá, mint az operettstílus, amelyben ma elengedhetetlen kellék a dzsessz.

Ettől eltekintve Schreiber Alajos muzsikája a maga műfaji területén egészen hangulatos, egyes helyeken várakozáson felüli teljesítmény, ami arra vall, hogy e derék karmester sikerrel veheti fel a versenyt akármelyik mai operettzeneszerzővel.

Hasonlóképpen elismerés illeti Nemes Ferencet, a szellemes és találó verszövegekért, különösen pedig a családi véstörvényeszek szövegéért. A humoros verse's terén Nemes Ferenc valósággal műfajt teremtett Erdélyben s mint a jelek mutatják: ezt a képességet a színpadon is előnyösen fogja tudni kamatoztatni.

A „Rut kis kacsa” komoly sikert aratott, mégpedig osztatlan sikert, mert a közönség minden rétegének tetszett. Az inkább szórakozni vágyó publikum könnyed humorán mulatott, a finomabb ízlésű közönség pedig azon a nemes ironián, mellyel a szerző a parvenük örök komiszágát, szivtelenségét és képmutatató álmodját állította pelengétre.

Karácsony Benő, akit mint regényírórt és

Kereskedők!

Ha van adó-, vámbüntetésük, elintéznivalójuk a fővárosi hatóságoknál, engedélyek, autorizációk, stb. Forduljanak a „Casa de Sfat a Comerciantilor”-hoz, Bucuresti, Str. Lipsani 19. Telefon 5-06-35.

eibeszedőt a mai élet valóban elhivatott ábrázolójának ismertünk meg, mint színpadi szerző is biztatóan startolt. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a „Rut kis kacsa” ifjúkori munkája s mint ilyennek megbocsájtatható, ha nem a legmagasabb színpadírói törekvések keretében szolgált, annál is inkább, mert műfaji könnyedsége ellenére is — egy komoly író kézjegyet viseli minden mondatán.

Az előadás megélt Gróf László erőteljes rendezői kezének hatása: pompásan pergő, zökkenőmentes, kitűnő előadás volt. Solymosán Magda, a „rut kis kacsa” mindvégig üde, gazdag kedélyvilágot tükrözött közvetlenségével játszott. Minden elismerés

megilleti. Mellette Tompa Pufi osztozott a siker oroszlánrészében. Humora és vaskos természetessége olyan derűt és elevenséget varázolt a színpadra, hogy állandóan nyilt-színi tapsokat váltott ki. Kitűnő volt Czoppán Flóri. Karrirozó képessége egyre izmosabb. Finom, előkelő, disztigvált volt Gróf László, aki a herceg mesebeli alakját tette valószerűvé. Csóka József ismét remekelt: Alfréd bácsija nagyon is az életből elcsesett volt. Józsi alakítást kaptunk Fülöp Sándortól, aki egy korlátolt szállodatulajdonost elevenített meg. Kisebb szerepekben Harmath Jolán, Beness Ilona, Miklóssy Margit, Wojtícky Elvira, Homm Pál, Nagy István, Réthely Ödön, Jenei János minden elismerést megérdemlő teljesítményt nyújtottak és nagyban hozzájárultak a kitűnő előadás sikeréhez.

A közönség az illusztris szerzőt és munkatársait minden felvonás végén többször szölitotta a lámpák elé.

Salamon László.

Javulás állott be Hubermann Broniszláv állapotában

Felépülése után Európába tér vissza a világhírű hegedűművész

London, október 16. A Palembangból érkezett jelentés szerint Hubermann Broniszláv állapotában javulás állott be. Bataviából speciálístát hívtak a világhírű hegedűművész ágyához. Az orvos reméli,

hogy Hubermann rövidesen felgyógyul. A művész egyébként lemondott hangverseny körútjának folytatásáról és felépülése után visszatér Európába.

KÖZGAZDASÁG

Megváltozott a kormány behozatali politikája

A Nemzeti Bank hozzájárult ahhoz, hogy ez év utolsó három hónapjára majdnem hetmilliárdos behozatalt engedélyezzen a kereskedelmi minisztérium. A behozatali engedélyeket még október 15-én kiadják, ami első eset a kontingentálási rendszer bevezetése óta.

A behozatali engedélyek alapjaként szolgáló devizakövetelések pontosan 6991 milliót tesznek ki. A behozatal a főbb országok között a következőképpen oszlik el: Anglia 300 millió lej, Ausztria 500, Svájc 400, Németország 2000, Olaszország 700, Jugoszlávia 100, Hollandia 200, Lengyelország 100, Törökország 266, Magyarország 350 millió lej. Ezekből az összegekből levonják az előlegként kiadott behozatali engedélyeket, azonkívül ugynevezett különleges behozatali tartalékoknak bizonyos összegeket, amelyek a német behozatalnál 500 milliót, a csehországi behozatalnál 100 milliót, a franciaországi importnál 40 milliót és az Egyesült Államoknál történő behozatalnál 100 millió lej értékű devizát tesznek ki.

Fenti adatokból megállapítható, hogy a kormány behozatali politikája teljesen megváltozott. A nagy külkereskedelmi felesleg a kliringszerződészek rendelkezései következtében csak a statisztika terén volt jótékony hatással az országra. Tényleg a külkereske-

delmi mérleg feleslege mindenütt befagyott követeléseket eredményezett, mely tőkék hiányzanak az országban és amelyeket más-képpen, mint erőteltett behozattal nem lehet mozgósítani. Ezért van a behozatalnak annyira bőkezűen megállapított kerete, amely olyan nagy, hogy az importszükséglet lényegesen felülmúlja. Tény, hogy a sok megszorítás folytán a behozatal eddig negyedévenként 2-3 milliárd között mozgott, ezek után valószínűtlen, hogy a behozatali lehetőséget egyik napról a másikra 7 milliárdra lehessen felelelni.

Már most is megállapítható, hogy a behozatali engedélyek iránti hajtsza megszűnt, az iparvállalatok annyi engedélyt kapnak, amennyit akarnak. Most más akadály van. Eppen azok az országok, amelyekben nagy befagyott követelések vannak, mint Németország és Olaszország, nem engedik ki azokat a cikkeket, amelyek bennünket elsősorban érdekelnek, de készségesen rendelkezésre állanak rádiókészülékek, fényképezőgépek és hasonló cikkek ügyében, amelyek ára lényegesen olcsóbbodott az országban, de amelyekre nincs minden körülmények között szük-ségünk. Ezzel magyarázható a német származású biciklik és gépkocsik, az olasz származású irógépek hirtelen terfgyalása is.

Rövid üzleti hírek

A Prima A'deleana biztosító intézet újabb árverési kérését adott be br Bánffy Albert Piața Unirii—Str. Vlahuța ingatlanának elárverezésére.

A kolozsvári telekkönyvi transzformálási munkálatokkal kapcsolatban a telekkönyvi hatóságok sorra idézi be az ingatlanulajdonosokat, kiknek telekkönyvi lapja rendezetlen. Azon esetekben, mikor a tulajdonos igazolni tudja, hogy az ingatlan saját tulajdonát képezi, dacára, hogy nem saját nevében szerepel a telekkönyvben és ezen tényt a kerületi bizalmi igazolja, a tulajdonjog átírását díjmentesen végzi a telekkönyvi hatóság. Igazol esetekben hivatalból törlik a régi

keletli jelzalog és haszonélvezeti jog bekebelezéseket. Amennyiben a jelzaloghitelező valamely magános, akinél feltehető, hogy a tőkekamatadót esetleg nem fizette ki, a törvényt csak akkor viszik keresztül, ha a tőkekamatadó rendezését igazolják.

Nagykárolyi papírgyár adminisztrációs központját Nagykarolyból a jövő év elején Bucurestibe helyezi át.

Az Egyesült Közgazdasági és Jelzalogbank Rt. Kolozsvár csődtömeggondnoka perbe hívta a csődben levő bank igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjait. A tömeggondnok keresete szerint a pénzintézet fizetési kép-telensége előtt egy titkos betétből 427.000 lejt vettek fel és osztottak szét az igazgatósági

Rádiókonstruktorok!

Használatuk csak a

FIVRE

lámpákat

Tökéletes vétel, olcsó ár.

Kizárólagos képviselő Románia részére: „OSIAS ZINGHER”. Tulajdonos: Gustav Singer, Bucuresti, I. Str. Negru Voda 14. Telefon: 3.66.34.

és felügyelőbizottsági tagok között. A tömeggondnok ennek az összegnek a visszafizetését követelte, mely keresetet a törvényszék első fokon elutasított. A tömeggondnok fellebbezése folytán az ügy a kolozsvári tábla I. szekciójára elé került, mely elrendelte az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagoknak eskü alatt való kihallgatását.

Compania de Gaz S. A. kolozsvári gázgyár, miután a gázgyári koncesszió visszanyerésére folytatott tárgyalásai nem vezettek eredményre, szeptember 6-án tartott rendkívüli közgyűlésén kimondta likvidálását. A vállalat legutóbbi mérlegében 3.1 millió lej alaptöke, 10.728 lej 1936. évi veszteség, ingatlan és berendezés 5.2 millió lej, adósság 2.9 millió lej, hitelezők 5.8 millió lej mellett a megelőző évek veszteségeivel együtt 827.903 lej veszteséget mutat ki.

A belföldi bányák a Banca de control égisze alatt május havában egyezményt kötöttek a talpárak fenntartására. Ez az egyezmény három hónapra szólott ideiglenes jelleggel és szeptember végéig járt le. A kartellben résztvevő gyárak most az egyezményt meghatározatlan időre meghosszabbították.

A timisoreai közúti vasutak számára október 20-án árlejtést tartanak 5000 tölgy talpár beszerzésére.

A Római katolikus egyházmegyei tanács eladásra bocsátotta a Cluj-megyei Mesteacan község határában lévő 450 holdas bükk és tölgy erdőséget a hozzá tartozó altalajjal együtt. Az egyházmegyei tanács felszólítására az erdőség megvételére 3 ajánlat érkezett be: Transsylvania tüzfatermelő Rt. Cluj 2.725.000 lej, Stejarul S. A. Cluj 4.275.000 lej, Stefaş S. A. Cluj 4.506.000 leies áron. Az egyházmegyei tanács most úgy döntött, hogy az erdőség megvételére november 15-én lejáró két hónapos opció ad a Transsylvania Rt.-nek. Az opció szerint a falpai vállalat az erdőséget 4.800.000 leies árat ajánlott fel és egyben a kitermelési engedély, üzemterv megszerzésének és jóváhagyásának költségeit is a vevőt terhelik.

Agronomul biztosító intézet cluji kerületi vezérigazgatójává vette Weinberger Nándor, a Phönix biztosító intézet cluji igazgatóságának volt cégjegyzője, a Steaua Romániei biztosító intézet volt vezértitkára.

Az ardeali zsidók találkozóhelye!
BERKOVITSNÉ
(Oradea-tól) orth. kóser étterme
(a baia marei rabbi hechsere)
BUCUREŞTI,
Str. Lipsani 7. Telefon: 462-91.
Socec háttámogott. Postavámmal szemben.
Elsőrangú efdélyi konyha!

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zóidfa uca) 19. Országszerte elismert kitűnő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás

Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye. ארט. כשר

A londoni angol re...

Feleségül vett

London, október 16. Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Ifju felesége az egykori királyi család tagja, a londoni Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Londonban egy jóval fiatalabb nőt vette feleségül. Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Egy szép napon Londonban egy jóval fiatalabb nőt vette feleségül. Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Szabadsága visszanyerésére, hogy hajót vásároljon. Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

Midőn végre kiszabadult, újabb szenzáció tör ki: Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

a januárban egyszerűen kötött Los Angelesben. Lord Montagu Edward hercegnek, aki tulajdonképpen a husz Lord Montagu Edward hasábonkát köztársasági házasságot kötött.

A legkalandosabb életű angol arisztokrata újabb regényes házassága

Feleségül vett egy amerikai filmszínésznőt. — Szemlények Montagu lord kalandjaiból

London, október 17. Az angol fővárosnak óriási szenzációja van, melyről többet beszélnek az ottani arisztokrata-körökben, mint a spanyol és kínai-japán háborúról együttvéve: a huszonkilenc éves, hírhedt Lord Montagu Edward, akinek kalandjait hasábozon át közzélték Európa és Amerika legolvasottabb napilapjai, szenzációs házasságot kötött.

Ifju felesége az amerikai Peters Dorothy kisasszony, az Egyesült Államok egyik legnevezetesebb filmproducernője, aki tulajdonképpen üzleti utra jött Európába és nagy kasszasikerrel kecsgetett filmszcenáriumok helyett szerelem várta Londonban.

Manchester fia, mint bérp

Lord Montagu Edward a kilencedik Manchester hercegné, az egyik legelőkelőbb angol arisztokrata-család fejének második szülött fia. A lord már kora ifjúságában extravagáns, közfelfűtést keltő csinyjeivel szerzett magának kevésbé irigyléreméltó hírnevet Angliában. A legjobb iskolában nevelték, de tanárai minden erőfe-

sztése hiábavaló volt, nem tudta észreteríteni a kalandos természetű ifjút. Edward még nem töltötte be huszadik életévét, amidőn egy szép napon megszökött a kollégiumból. Hónapokon keresztül hiába kerestette kétségbeesett családja detektívvel az Océanon innen és túl, a fiatal ember tartózkodási helyét nem sikerült földeríteni. Már-már lemondtak életéről, amidőn egy szép napon értesítés jött az eltűntről: közzélték a megrökönyödött hercegi papával, hogy Kanadában van, Rodney lord Edmonton közelében lévő birtokán, ahol béresi minőségben keresi meg mindennapi kenyerét és whiskyjét.

A család most még jobban kétségbeesett. (A papa zordhangú levélben leszádta a csavargó fiút a sárga földig és felszólította különböző fenyegetések kíséretében azonnali hazatérésre. A levél eredményeképpen faképnél hagyta béresi állását, keresztül-kasul kóborolva Kanadát, a legszokatlanabb módon tengette az életét. Végül beleunt a nélkülözésbe és főhasználva az előrelátó atya által annakidején elküldött hajójegyet, visszatért Angliába.

Gyilkosság, börtön...

Londonban egy jó darabig adósághalmozással töltötte el idejét. Midőn hitelezői szorongatni kezdték és égni kezdett talpa alatt a hazai föld, Montagu lord újból főszedte sátorfáját és megemelt Kanadába. Itt rámosolygott a szerencse egy bájos és dús gazdag lány, Potter Dóra kisasszony képében. 1929 januárjában tartják meg esküvőjüket Vancouverben. Az újdonsült férj felcsap üzletembernek. Használt autómobilok eladásával foglalkozik. Egy év alatt megelégteli új foglalkozását és a házasságot. Azt sem mondja, hogy befelegett, egyszerűen utalapot köt a talpára és behajózik a Carina nevű yachtra. A luxus hajó tulajdonosa egy hírhedt kalandor, Vanderweil kapitány. Az Egyesült Államokban még az alkoholtitalom uralodik, a szeszcsempészség ragyogó kereseti lehetőségekkel kecsget. Lehetséges, hogy a Carina tulajdonosa alkoholempészség céljából cirkált folyton Kalifornia partvidékén.

Egy szép napon Lon Beach kikötőjében horgonyoz a luxusyacht. A parti rendőrség értesülést nyer egy rejtelmes gyilkosságról: a fedézetet megtalálták Vanderweil kapitány holttestét.

Azonnal megindítják a nyomozást. Montagu Edwardra súlyos gyanu hárul. Megdönthetetlen bizonyítékok szólnak, hogy ő ölte meg a kapitányt. Csodálatos módon mégis sikerült magát tisztáznia a gyanu alól és szabadságra helyezik.

Szabadsága visszanyerte után első dolga, hogy hajót vásároljon: választása a Merman nevű yachtra esik. A fiatal lord legénységet rekrutál a kikötő sátrédekéből. Indulnak. Igen ám, de ez alkalommal egy Brooks Cecil nevű tengerészt gyilkolnak meg a fedézetben. A gyilkos senki más mint Manchester herceg, a gögös angol főnemes második szülött fia. Montagu lord újból börtönbe kerül. A főtárgyáson minden kertelés nélkül bevallja, hogy valóban ő ölte meg a tengerészt. Csupán azt hozta mentességére, hogy Brooks alaposan rászolgált erre a büntetésre.

Midőn végre kiszabadul a börtönből, újabb szenzáció tör ki: Montagu eltűnik Los Angelesből. Az Egyesült Államok valamennyi detektívje hajszolja, gangsztereket gyanúsítanak a fiatal kalandor elrablásával. Egészen váratlanul kiderül, hogy a derék gangsztereknek semmi közük a lord eltűnéséhez.

A fiatal ember egyszerűen kerekelt el a főtárgyáson, Mandeville gróf az Angliába való visszatérésre kényszerítse. Montagu

Kanadába menekült fivére elől. Ott biztonságba érezte magát és táviratban szólítja fel családját, hogy hagyják békében, a saját tetszése szerint kívánja élni életét.

Lord az idegenlégióban

Montagu évekig nem hallat magáról, 1935 tavaszán újra megjelenik Londonban. Felveszi a testvéri kapcsolatot legkedvesebb nővérével, Montagu Lujzával. Kettesben elhatározzák, hogy fiatalemberre nézve a legjobb megoldás, ha beáll a francia idegenlégióba.

A lordot nővére kíséri el Franciaországba. Valóban felcsap idegenlégiómistának, de azon melegében megdondja a dolgot, ahogy nővérétől elbucszik: mégis csak biztonságosabb az élet a csendes Angliában. Rögön vonatra száll, megy haza. Londonban találkozik egy fiatal arisztokrata hölgygel, aki hajlandó őt követni a világ végére. Egelőre nem mennek olyan messzire, mert a lord taxisofóri minőségben elhelyezkedik Londonban. Néhány nappal később édeskettesben árulják egy ismert kirándulóhelyen a szendvicset, a teát, a likőrt az egyenesen az ő kedvükért odaseregülő londoniaknak.

Ekkor hallgat egy ideig a botránykrónika a lordról. Mindössze az autóvezetési igazolványát veszik el tőle egy balesetből kifolyólag. De az eseménytelen életmód nem méltó a kalandorhajlamú arisztokratának. Visszamegy Franciaországba és ez alkalommal valóban belépett az idegenlégióba öt évre. Az öt évből mindössze kettőt töltött ki katonai szolgálatban. Vagy öt elégtelték meg a rideg fegyelem alatt tartott csapatok, vagy sikerült megszöknie Észak-Afrikából. Tény az, hogy a nyár elején ismét megjelent Londonban. Kevesel utóbb megjelent az angol fővárosban Peters Dorothy kisasszony is, akivel házasságot kötött.

Az ifju pár rövidesen az Egyesült Államokba utazik. Angliában már most fogadásokat kötnek Montagu második házasságának időtartamára. Csak olyan emberfia nem akad a fogadók közt, aki élethossziglaninak jósolná a házasságot. Balesetet persze kivéve.

„FEMINA”

Értesíti az i. t. hölgyközönséget, hogy megérkeztek a legújabb bécsi és párizsi őszi és téli női átmeneti, téli kabát és ruhamodellek. Nagy választék iskolás-lányka kabátokban. Olcsó, szolid stílus. OLUJ, Str. Memorandului 1.

KRÉTA SZIGETÉN

Minos király kívánságára Daidalos olyan bonyolult labirintust épített, amelybe ha valaki betévedett, nem találta meg a kijáratát; a labirintus végtelen termeiben lakozott egy rejtetes szörny, a Minotaurus, amely szétépett mindenkit, aki csak utjába akadt. Az atheniak minden évben Minosnak adó fejében 7 ifjút és 7 szüzet küldtek, akiket feláldoztak a Minotaurusnak. Tezeusz, a fiatal hős is közöttük volt a kiszemelt áldozatoknak. De a sors másként rendelkezett Minos király leánya, Ariadne, beleszeretett és hogy megmentse, azt a tanácsot adta neki, hogy fonalgombolyagot bonyolítson le utjában. Tezeusz, miután legyőzte

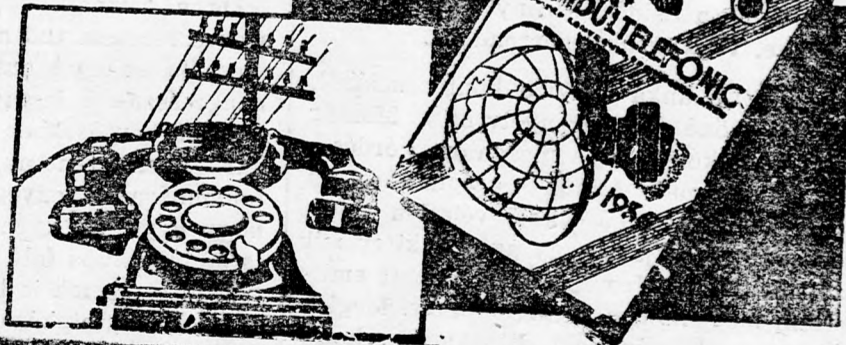
a szörnyeteget, e fonal révén megtalálta a végtelen labirintus kijáratát.

***

NAPJAINKBAN az üzleteknek is megvan a labirintusuk — de Ön is rendelkezik varázslatos fonal felett, amely megsegíti hogy megtalálja a helyes utat és elérje célját. A telefon, dolgozóasztalán, vagy a nyitvamos állomás, az Ön számára a fonal vége, amely mindenkor kész, hogy bármilyen távolságot befusson.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

rendelkezésre bocsát telefon-utmutatót amely minden tudnivalót és a helyközi és nemzetközi beszélgetések díjszabását tartalmazza.

A kiewi komunisták Borochof emléke ellen

Varsó, október 16. A Dolgozó Palesztina Ligájának varsói központja tiltakozó átiratot intézett a kiewi zsidó komunisták magatartása ellen, akik a városi tanács leutóbbi ülésén azt az indítványt terjesztették be, hogy a Beer Borochofról, a Poale Zion megalapítójáról elnevezett utcájának más nevet adjanak.

A kiewi kommunistáknak ez az akciója annál kínosabb feltűnést kelt, mivel éppen ebben az évben lesz husz esztendeje Borochof halálának. Borochof egyik legkimagaslóbb vezéregyénisége volt a régi Oroszországi zsidó munkásmozgalomnak, aki nemzsidó szociálista körökben is nagy tekintélynek örvendett.

Az ígéret földje

NAGY PALESZTINA BESZÉLŐ FILMJE A KEREN HAJJESZÓD

folytatja hatalmas sikerű erdélyi körútját

AIUD: Bemutató október 19-én.
BRASOV: Október 27-én. Bemutató a Royal Mozgóban.

traktorok!

csak a

VRE

kat

olcsó ár.

Románia részére:

Tulajdonos: Gustav

N. Negru Voda 14.

66.34.

ok között. A tömeg-

nek a visszafizetését

a törvényszék első

megdöntésére fellebbe-

kolozsvári tábla I.

elrendelte az igaz-

sátsági tagoknak

ását.

A. kolozsvári gáz

koncesszió vissza-

adásai nem vezet-

tek 6-án tartott

ülésközött. A tömeg-

nek 5.2 millió lej, adó-

5.8 millió lej mel-

lettségeivel együtt

utakat ki.

a Banca de control

an egyezményt kö-

zésára. Ez az egyez-

ményt ideiglenes jel-

lével járta le. A kartell-

ost az egyezményt

hosszabbították.

utak számára októ-

ber 5000 tölgy talpa-

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

száma.

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

REFLEXIÓK

Írta: WEINBERGER NÁNDORNÉ

Végre felszólítás nélkül jönnek már a cikkek. És nemcsak a „hivatalosak“, hanem aradi és nagyváradi asszonyok is megérzik, hogy írniuk kell a „Zsidó Asszony“-ban.

Visszagonodok arra az időre, amikor a Wizo megalakult Erdélyben: milyen nehéz volt kilépni az ismeretlenségből. A legmértünk valamit írni: vajjon mit fognak mondani, hogyan írjon, aki nem íróember és bizony nem volt könnyű megküzdeni az előítélettel. A zsidó asszony helye a négy fal között, egy kis jótékonytárgyat gyakorolni, ezenfelül igazán már csak szabónőhöz és társaságha járhat, anélkül, hogy ráfognák a feltűnés vágyát. Elég hosszú idő kellett ahhoz, hogy néhány asszony megbirkózzon, vagy inkább tultegye magát sok mestere a tollnak, merje elmondani gondolatait, hol több, hol kevesebb sikerrel, de mindig becsületes akarással.

Sokszor hallom a kritikát, hogyan lehetne jobban is előállítani azt az egy oldalas újságot és a Wizo-vezetők gondolkodnak is felette, hogyan lehetne ilyen kis terjedelmű lapot, mint a Zsidó Asszony, mindig érdekessé tenni, mindig aktuális kérdéseket felvetni benne; színes is legyen és mindig közölje, ami itt és ott történik minden egyes Wizo csoportnál.

Az sem utolsó a nehézségek között, hogy a Wizo politikán kívül, vagy helyesebben azon felül álló egység és mint ilyen tusokat nem is foglalkozhat politikai kérdésekkel, hiszen a Wizo még a Ja és Nein nagy port felvert vitájához sem szólhat hozzá. Mégis az élet megdiktálja a maga problémáit, amelyekről írni lehet és amelyekhez hozzá lehet szólni.

Ezt tette a Zsidó Asszony négy legutolsó cikke. Vegyük őket sorrendben.

Reiter Lunka a Wizo konferenciáról, Róth Dezsóné a héber nyelvről, Molnár Annus jótékonytárgy és mozgalom kérdéséről, Goldschmidt Annus a munkáról és konferenciáról szóló cikkei véletlen találkozásban mutatják, hogy az élet kitermeli az írnivalókat. Nem a cikkek címeit említettem meg, hanem a tartalmukat. Megkíséreltem a hozzászólást. Bizonyos, hogy kevesebb tehetséggel, mint jóindulattal akarással és már jóelőre kérem mindenki elnézését. A cikkírókét főleg, ha egy gondolat akaratomon kívül kritikának látszana, az olvasókat, ha nem lesz elég érdekes és mindenkifelett az íróemberek nézzék el nem első, de nem is utolsó kántárkodásomat.

1.

Beszéljünk a Wizo konferenciáról. Reiter Lunka cikksorozatát ígért a zürichi konferenciáról. Az első cikk olyan nagy lelkesedéssel indult el, annyi apróékos és mindent felölöl részletességgel írt a titkárok munkájáról, hogy minden reményünk megvolt arra, hogy megfogja írni az egész konferencia munkáját. En részt vettem a konferencián és mégis érdekelt volna hallani, — gondolom, mennyivel jobban érdekelné mindazokat, akik nem voltak ott.

Miért maradt el? És ha elmaradt, miért nem reklámálják a csoportok? Ebből arra kell következtetnem, hogy még mindig nem kísérik elég figyelemmel a munkát csoportjaink, vagy ha igen, akkor még mindig sok a kényelemszeretet, vagy talán féltékenység, ami nem engedi megszólalni az asszonyokat. Pedig érdemes érdek-

lődni, hogy mi is történik nyolc nap alatt egy konferencián, amelynek határozatait és elgondolásait szerint kellene dolgoznunk.

Eppen ez a konferencia érdemelte különösebb figyelmet, mert ezen már élénk formában mutatkoztak meg a különböző erők a mozgalom keretén belül. Már megmutatkoztak a veszélyei annak, hogy sokan közülünk úgy értelmezik a Wizo politikamentességét, hogy egyáltalán nem is foglalkoznak a cionizmus politikai tényezőivel. Így aztán a legtöbb delegátusnak fogalma sincs némely kérdés igazi jelentőségéről és ugyszólván vakon szavaz egy ragyogó szónok hatása alatt. Egy kiváló szónoknak hatalmas esélyei vannak mindenütt, de az a feltétel nélkül való hatás és személyi varázs sok veszélyt hord magában ott, ahol politikailag iskolázatlan a delegátusok nagy része.

Ha a Wizo kebelében nem is politizálunk, de vannak törekvések, amelyek arra tendálnak, hogy az egész Wizo, mint egységes politikai erőt felhasználják. Nem lebecsülendő érték volna egy olyan egység, mint a Wizo 85.000 tagjával egy politikai párt szolgálatába állítani. A kérdés most csak az, hogy melyik legyen az a párt, amelynek a Wizo szolgálatában álljon? Lehet itt szó egységes választásról? Kétkem, mert ismerem olyan Wizo-csoportot, amely jobb felé tendál, de ismerem olyanokat is, amelyek a közép-pártokkal szimpatizálnak és hogy ne hiányozzon az együttesből senki, vannak, amelyek egészen a baloldali pártok után mennének. Ez mindig a vezetőktől függ és még jó lenne, ha egy-egy ország egységesen menne a vezetője után.

De mi történik ott, ahol már egy ország szervezete sem tud meggyezni. Hogy festene, ha az egyik ország Wizoja a cionista kongresszuson leszavazná a másikat különböző kérdésekben! Energia-pazarlást és harcot teremtene az, ami a Wizo egységet felbomlással fenyegetné. Nem hiszem, hogy egyetlen ilyen választási harc után is ne bukkanna fel valahol, hiszen a harcba külső erők is beleszólanának és megindulna a „szípkázás“ minden párt részéről. Ezért nem győzöm eleget hangoztatni, hogy amilyen fontos minden egyes embert megnevelni és felvilágosítani, éppen olyan fontos, hogy a Wizo, mint egység távol tartsa magát veszélyes kalandoktól a politika csabító, de ingóványos területén.

Sok nehéz kérdésben a kulisszák mögött már nem egyszer felütötte fejét a párt-szempontról talán ezért dőcögött itt-ott a konferencia szekere a titkárok minden buzgalma és kiváló munkája ellenére is. Még nem szokta meg a Wizo-konferencia a különböző vélemények könnyű áthidalását. Most jutottunk egy bizonyos válság stádiumába, amelyből vagy megerősödvé kerülünk ki vagy kissé visszamegyünk. Ez se volna baj. Olyan nagy léptekkel haladtunk előre, hogy nem ártana egy kicsit megállani és megerősödni nevelésben és cionista kultúrában. Szerettem volna olvasni, hogyan vélekedik Reiter Lunka sok kérdésről és bármilyen legyen az oka beszámolója elmaradásának, sajátom és Wizo szempontból veszteségnek tartom.

2.

Nevelés és kultúra. Már benne is vagyok a Róth Dezsóné cikkében. Sok a bűnünk ezen a téren. Hogy is lehet az, hogy nem tudjuk felkelteni az érdeklődést a héber

nyelv iránt. Nem is beszélek már a nagyoktól, de a gyerekek sem tanulnak héberül és ez az anyák hibája. Milyen görcsösen ragaszkodnak az anyák még mindig a német kisasszonyokhoz, holott mind kevesebb a reménye egy zsidó gyereknek, hogy a német kultúrát sajátjává tegye. Bizonyos, hogy ha szükség mutatkozna, akkor nevéődnének hébernyelvű gyermeklények. Az egész gyermekkulturát új alapokra kellene fektetni és ma már van bőven írott anyag Palesztinában, mese és gyermekvers, stb. Hogyan lehetséges, hogy ezek nem kerülnek el hozzánk, a zsidó gyermekhez? A napokban volt a kalmár beszélgetni Winkler Jankával, aki említette, hogy az aradi tanítógyűlésen szó volt arról és ő adott címetek, hogy hosszasan Palesztinából ilyen anyagot. Miért ne barátkozzan meg a gyermek a régi zsidó életből költött mesealkokkal, miért ne neveljék bele a szabad zsidó élet iránti vágyat és szeretetet?

Ha egyszer sikerül nekünk a zsidó gyermek lelkében elültetni a vágyat az eredi könyvek után, akkor nem kell majd ugrálni a héber nyelvet, mint egy használhatatlan lim-lomot. Hányszor próbálkoztunk kurzusokkal és alig akadt egy pár hallgatója; felnőtt ember ezer gondjával-bajával csak akkor kényeszeríthető egy nyelv tanulásra, ha az kenyérvétele. Sajnos, sem a cionizmus, sem a vágy az eredi kultúra megértésére nem elég erős ahhoz, hogy leküzdje a nehézségeket. Pedig való igaz, hogy addig mindig messze leszünk országunktól, amíg nyelvtől nem értjük.

3.

Molnár Annus cikkéhez is szeretném egyetmást hozzáfűzni. Vajha úgy lenne, ahogy írja, hogy sok asszony vesz részt a jótékonytárgy munkájában. Nekem más a meggyőződésem. Úgy látom, hogy nagyon kevesen vesznek részt, fájdalom, hogy a jótékonytárgy munkájából hiányzanak a fiatalok. Lehet, hogy elavultak a formák és ma már nem elégségesnek meg a szociális munkának azzal a módjával, amellyel a régi jó idők intézményei gyakorolták ezt. Vagy inkább az ifjú emberek érvényesítési törekvései a jótékonytárgyat is politikai irányba kívánják terelni és így bizonyos hatalmi pozíciót maguknak biztosítani.

A régi felfogás: jót tenni a jóért, ugylát szik, az élet küzdelmes utján elbukott. Akikben van érzék szociális munka iránt, azok összekötik politikával. De van egy része a polgári társadalomnak, amely nem törődik semmivel, csak a saját finom életével. Bizonyos „erény“ azt mondani, „oh engem nem érdekel a köz, étem a magam nyugodt életét és igyekszem lehetőleg szebbé tenni azt. És ha valaki ezt így is gondolja bizony nagyon nehéz más felfogásra bírni. Felnőtt embereket szinte lehetetlen érzésekre nevelni, amíg önmaga vagy életének zökkenője nem nyitja meg előtte azt a világot, ami neki idegen volt eladdig.

Ezen a téren kellene valamit tenni. Milyen nagyszerű volna, ha azok a hölgyek, akik nagyon is értenek az élet megjavításához, hoznának új ötleteket a jótékonytárgy egyhangúságába. De ugylát, nem lehet ma már a szociális munkát hölgyek kedvtől és hajlamától függővé tenni.

Aki olvassa a berlini Jüdische Rundschau, figyelje meg, hogyan szervezték meg például a téli-segélyt. Hány embert segítettek, mennyi érték kerül elosztásra a

segélyre szorulóktól zsidók között Németországban.

A szociális segítség ma már olyan nagy igényű, hogy ez egyik legkomolyabb programja kell, hogy legyen a zsidó közösségnek, amelyből mi cionisták is ki fogjuk venni a részünket amellett, hogy palesztinai programunknak még ezen a munkán keresztül is csak erősödni kell. Bár sikerülne nekünk megmozgatni a gondtalankat, hogy kapcsolódjanak bele a szociális munkába. A szociális munka egyik grandiózus módja a mi országépítésünk is és ne nevezze magát jó zsidónak az, aki még ma sem ismeri el Palesztina fontosságát a zsidó életében. Hívjuk az asszonyokat munkára, vegyenek részt a közintézmények vezetésében és jöjjenek hozzánk, hiszen mindnyájan egyet akarunk, enyhíteni a zsidó nyomorúságot minden téren. S ezt csak sok ember tudja elérni sok szeretettel és odaadó munkával, nagyvonalu elgondolással és fegyelmezett felsorakozással.

4.

És végül nézzük meg Goldschmidt Annus költői szárnyalású sorait. Finom melódia száll a sorokból és imádata a chalu-ci munkának. Mindenki, akinek módjában volt látni a dolgozó új zsidó embert, a mezőn vagy házak tetején, nem szabadul annak a varázsa alól, hogy egy ősi nép fiatalodik legjobb fiaiban és lányáiban. Azért ne becsüljük le a kongresszusok értékét sem. Vajjon, ha negyven évvel ezelőtt Herzl nem alkotja meg a bázeli kongresszust, sor került-e volna valaha is a zsidó megújulásra? Mindennek meg van a maga ideje és ha a munkások önfeláldozó és haláltusáig terjedő teljesítményei a zsidó történelem legragyogóbb példái is maradnak, ne feledjük el azokat, akik megáldották a nagy ébredést és megeremteték a mai valóság előfeltételeit. S a gondolat utját a maradó életbe mégiscsak kongresszusok és beszédek kísérték, ezeknek mai napig nagy fontossága van a zsidó állam megalkotásában. Elismerem, hogy néha könnyebb a szabad mezőn, perzselő nap sugarak alatt érett kalászt kényébe kötni, mint politikai utvesztőkben akárcsak hajszálnyit eredményekért harcolni.

Aldjuk hős és vértanu munkasaitnak az Ereben s szerettel és büszkeséggel nézzük diplomatainkat a kongresszusok izzó levegőjében. Tőlük várjuk a tavasz reményét és ők világitják meg az utat, amelyen járunk. Emberi értékünket is azzal mérjük meg a nemzsidó világ, hogy milyen zsidók vagyunk.

Vezetünk és akik érettségük veritékkel dolgoznak a vajdud országban megbecsülést szereznek a zsidó névnek a népek között. S nekünk az a dolgunk, hogy bizzunk bennünk és kövessük őket.

— Az új lippai főrabbi beszédéről a Wizo rendezésében. Megható keretek között zajlott le a lippai Wizo rendezésében az utjonan megválasztott főrabbi dr. Temmer Béla ünnepélyes bemutatkozása. A hitközségi tanácssterem alig bírta befogadni a megjelenteket. A különböző üdvözöbészedek (Hitközség, Szentegylet, Wizo, Zs. N. Sz., leánycsoport, stb.) után az európai műveltségű, szélestudású főrabbi emelkedett szószárra. Annnyira meghatóan esetezte saját sorsával kapcsolatosan a jelenlegi zsidóság helyzetét, olyan szívhöz szóló momentumokat sorakoztatott fel, hogy a jelenlevők könnyekkel a szemükben még jó ideig a beszéd hatása alatt voltak. A főrabbi személye garancia arra, hogy a lippai zsidó hit- és kultúrelvet fejlődése erős bázisra talált és a cionizmus felbecsülhetetlen értékét nyert benne. Az ünnepély a hajnali órákig tartott, amikor is egy élménydus, kellemes, hangulatos este emlékével távozott mindenki.

„Beth Mirjam Pollak“

A Jung-Wizo háifa

A Jung-Wizonak otthona. A sok éven keresztül. A Jung-Wizo leányok. A Jung-Wizo leányok. A Jung-Wizo leányok.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon. A Jung-Wizo-otthon.

ZIN
TER
Köl
kat
gyo
nak
szal
Taka

„Beth Mirjam Pollak“

A Jung-Wizo haifai otthona

A Jung-Wizonak otthona van az Erecben. A sok éven keresztül megálmodott álom valósággá vált. Haifa mellett Emek faluban van a ház, mely vezetőnk Mirjam Pollak nevével viseli. Ő építtette s adta a Jung-Wizonak.

A Jung-Wizo-otthon megteremtésének gondolata az ország szükségleteiből adódott. A Jung-Wizo leányok, akik már évek óta Erecben éltek és a legsúlyosabb feltételek mellett dolgoztak, 1934-ben a bécsi „Mirjam“ egyik tagjához intézett leveleikben vázolták a lakás-intézetet, mely alatt szenvedtek és ezzel összefüggésben álló nehéz életkörülményeket. A bécsi lányok azonnal elhatározták, hogy segíteni fognak ereci testvéreiken és nyomban hozzá is fogtak a munkához. Előbb csak annyit akartak felhozni, hogy egy kis házat épüljenek, később azonban a tervek megváltoztak és akkor már saját ház felépítését tűzték ki célul, különösen, amikor a Keren Kayemeth 5000 négyzetméter nagyságú háztelket bocsátott Haifa-Bayban örök bérletként a rendelkezésre. A földet nemsokára átvették és bekerítették, az építkezés azonban csak 1937 nyarán nyert befejezést. Az 1937 március 7-iki alapkövetélt impozáns esemény volt mindazok számára, akik a palesztinai zsidó leányok munkáját érdeklődéssel kísérték.

A következő feladat most az volt, hogy az otthont, amely Mirjam Pollak asszony és bécsi „Mirjam“ műve volt, a nagy Jung Wizo kereteibe építsék be. Erre vonatkozólag javaslatot terjesztettek a Wizo-Exekutive elé és így a kérdés az 1937 augusztusában Zürichben megtartott Wizo-konferencia elé került.

A konferencia elismerte, hogy ennek az otthonnak a kiépítése és fenntartása, hogy a Jung-Wizo fontos feladata az elkövetkező két év munkaprogramjának keretében. Ez a tény a Jung Wizo elismerését jelenti, de ugyanakkor nagy felelősséget is rótt a lányokra. A Jung Wizonak meg kell mutatnia, hogy méltó az elő egezett bizalomra és hogy módjában áll minden energiájának latbavetésével azt az otthont, amelyért küzdött és dolgozott, fenntartani és hivatásának betöltését biztosítani.

A „Beth Mirjam Pollak“ arra hivatott, hogy azoknak a Jung-Wizo leányoknak, akik Erecbe jönnek, az első időben segítségükre legyen kedvező feltételek mellett és a palesztinai életbe való beleilleszkedésüket előkészítse. Az otthonban berendezett háztartás és az öt dunamnyi földön lévő kertészet megadja a leányoknak a lehetőséget a ház- és kertgazdaságra való előkészítésre. Ezenkívül azonban a Jung Wizo leányok és fiatal asszonyok szabadságuk ideje alatt üdülést is találhatnak itten testvéreik között.

A „Beth Mirjam Pollak“ a Keren Kayemeth földjén van. Három hálóterem, egy nappali nagy üvegezett terrasszal, egy garderob, tussolók és egy konyha képezik a helyiségeket. Egyelőre 10—12 leány számára van hely az épületben, de további szárnyakat lehet hozzáépíteni.

Amidőn az otthon alapkövét letették, történt meg először, hogy Palesztina nyilvánossága, a zsidó hivatalok és a sajtó foglalkozott a Jung-Wizoval. Ez volt az első alkalom, hogy csoportjaink egyike saját művét lépett a nyilvánosság elé és elismerésre talált. A „Beth Mirjam Pollak“ mint a Jung Wizo műve elfoglalta méltó helyét a zsidó asszonyok és leányok palesztinai intézményei sorában. Fennállása felélenkítőleg s termékenyítőleg fog hatni a Jung-Wizo működésére az egész világon.

EZEK BEN AZ ÜVEGCSEK- BEN...

van összesűrítve a
szakemberek min-
den művészeie és
tapasztalata

A Lady gyártmányok fel-sőbbége két-ségtelen!

kaphatók LEZART ÜVEGCSEK BEN UGYAN-
AZON AZ ÁRON mint
a kimért kölnivizek.

Szellemi vonatkozásban a Jung-Wizo centruma lesz és igazi otthona az Erecben minden Jung-Wizo chavérának.

Aki a Jung-Wizo testvérek közül Erecbe jön — akár mind kivándorló, akár mind turista — tudni fogja azt, hogy itt otthonra talál. Amit építünk, azt magunknak építjük. Ti otthonotok ez, ti építétek tovább. Építetek azzal az önfeláldozással és szeretettel, amivel minden asszony saját otthonát építi fel. (—)

Handler Else kongresszusi beszámolója.
Október 13-án, szerdán délután a Zsidó Kulturothon helyiségeiben tartotta meg Handler Else a timisoarai Wizo nagy közös összejövetelén beszámolóját a zürichi cionista kongresszusról. Megkapóan vázolta a történelmi jelentőségű kongresszus jelentős mozzanatait, színesen és meghatóan írta le a bázeli jubileumi ünnepséget. Részletesen ismertette Weizman és Ussischkin beszédeit és ezeknek kapcsán a delegátusok szavazását a kongresszus nagy problémájáról Palesztina felosztásáról. A nagy számban megjelent tagok melegen ünnepelték Handler Elsét és dr. Nobel Sándor né zárásával ért véget az összejövetel. Október 20-án Giszkalay János tart előadást a Wizo összejövetelén.

Wizo-élet Besztercén. A besztercei Wizo-csoport erős kulturális munkát indított be az új szezomban. A Kirjat Széfer kiadványai-ból, valamint adományozott könyvekből könyvtárat állított fel, melyet a tagok rendelkezésére bocsátott. Ugyazintén megkezdte a kultúrösszejövetelek rendezését és a központot levélben felkérte egy delegátus kiküldésére.

A temesvári Hadassah leánycsoport október 6-án tartott összejövetelt, mely alkalommal a szép számban megjelent tagok új vezetőséget választottak, miután az ötös bizottság megbízása az év lejáratával automatikusan megszűnt. A választás eredménye a következő volt: Baruch Klá-

rit, aki a Hadassah egyik megalapítója volt és férjhezmenetele által elkerült Timisoaráról, a csoport tiszteltbeli vezető-ségi tagjának választotta meg. Az ötös bizottság tagjai: Morawetz Zsuzsi, Gutfreund Erzszi, Neufeld Magda, Scheer Évi és Békés Klári. Pénztáros: Morawetz Baba. A leányok tetszéssel fogadták a szavazás eredményének kihirdetését s mindany-

nyian remélik, hogy ebben az évben még nagyobb s szebb eredményt fognak elérni, mint az elmúlt évben. Ugyanezen a gyűlésen Adler Anny olvasta fel tartalmasan összeállított revüjét, mely nagy érdeklődést váltott ki. Szeptember 29-én az összejövetelen újságcikkelemzés volt, melyet Scheer Évi, Ziltzer Vera és Schweiger Gertrud végeztek.

MINDEN MEGDRACULT csak Ford szállítja le az árakat

MODELL 74

SEDAN, 5 ÜLÉSES —
luxuskocsi — kofferrel stb.
8 HENGERES, 60 LÓERŐS

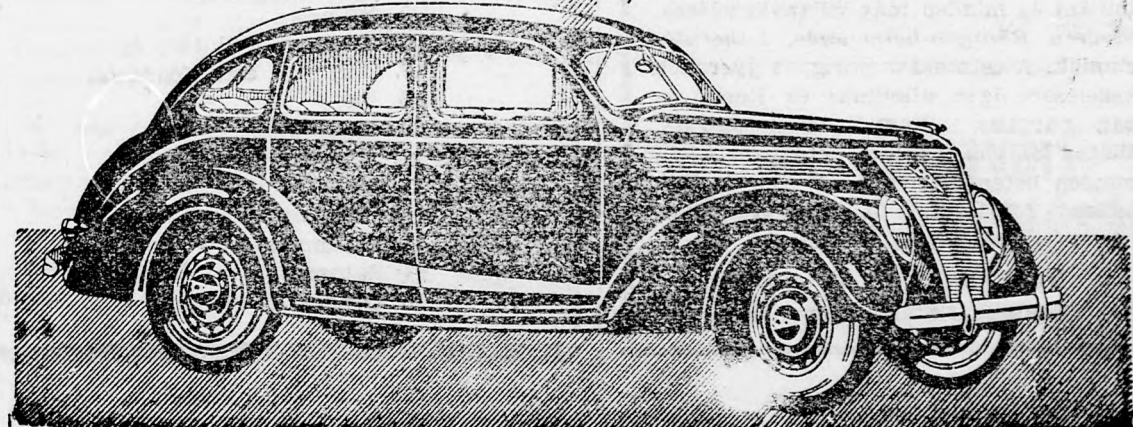
217.000 lei

MODELL 78

SEDAN 5 ÜLÉSES —
luxuskocsi — kofferrel stb.,
8 HENGERES, 85 LÓERŐS

227.000 lei

Az árak helyt Buzestiben értendők.

ADJA VISSZA
MEGSÁRGULT ÉS EL-
SZINTELENEDETT FOGAINAK
TERMÉSZETES FEHÉRSÉGÜKET

Kolynos gyorsan eltünteti a foltokat és a fogak megsárgulását és ragyogó fehérséget kölcsönöz azoknak. Tegyen egy kísérletet Kolynos-szal és figyelje az eredményt.

Takarékoskodjék —
Vegyén nagy tubust.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

A hatmilliószoros nyeremény három szerencsés és egy szerencsétlen nyertese

Boloiu cigányzenész tragikomikus szerencséje az osztálysorsjátékon

Oktober 15-én lezajlott az állami sorsjáték negyedik osztályának húzása. A sorsjáték árúsító irodák kirakatai előtt izgatott arcú emberek, kezükben sorsjegyükkel böngészik a számoszlopokat és sokan bizony derült arccal távoznak. Az Unirii téri Economia sorsjegyiroda előtt ökölnyi betűk hirdetik, hogy a főnyereményt a 65882 számú sorsjegy nyerte. Boldog tulajdonosait hiába keressük a kirakat előtt bémészködők között. De az útjában sem találjuk meg őket, pedig azt hittük volna az ember, hogy hanyatt homlok rohannak megtudni a nagy sorsfordulatot. A sorsjegyiroda nagy a sürgős-forgás, állandóan cseng a telefon, a tulajdonos és a tisztviselők alig győzik adni a sok felvilágosítást. Percenként interurbán szakítja meg a helyi beszélgetéseket. Mindenki tudni akarja, hogy ki vagy kik a főnyeremény boldog nyertesei?

Ezuttal a főnyeremény nemcsak boldogságot hozott. A fantasztikus regények oldalain olvasunk hasonló történeteket, legtöbbször nem hisszük el, hanem kélegyintéssel intézzük el az író: ilyesmi lehetetlenség.

Egy számmal három boldogság

A négy részben eladott 65882 számú sorsjegy ugyanis négy embernek tette próbára a szerencséjét. Négy vadidegen ember került egymás mellé a sors szerencsés véletlensége folytán, az ország három sarkából. Három sikerrel tette le a szerencse-vizgát, mind a három kiségerszencsencia, ugynevezett márol holnapra élő emberek.

Az egyik nyertes G. A. nagyváradai pincér, a Kék macska alkalmazottja, többgyermekes családapa. Régióta próbálta ki szerencséjét, míg most beült az áldás. A második szinten nagyváradai és szintén kismember. Egy sücsüzet hivatalnok. A harmadik boldog ember szatmári lakos, Jakab Károlynénak hívják, egyébként a városháza tisztviselője. Ő is szerény ember, aki hosszú ideig tartó próbálkozás után, most kamatos kamatokkal behozta a beruházott pénzeket és ráadásul — egy házacska rá is kapott.

A főnyeremény szerencsétlen nyertese

Nem így azonban a sorsjegy negyedik nyertesének tulajdonosa, aki elmondhatja magáról, hogy pyrriusi győzelmet aratott, sőt elrebegette Pyrrius szavait is: még egy ilyen győzelem és végem van. Ki hát ez a halandó, akinek nem boldogságot, hanem mérhetetlen keserűséget okozott a főnyeremény? Boloiu Costicának hívják, foglalkozására nézve zenész, nemzetisége: cigány. Boloiu három osztályon keresztül szorgalmasan elvitte obolusait a sorsjegyéért, de a szerencse nem akart mellé pártolni. Annnyira megharagudott a sorsjegyére, hogy már nem is jelentkezett a negyedik osztály sorsjegyéért.

Nemcsak hogy nem váltotta ki a sorsjegyet, hanem néhány nappal ezelőtt fogta magát és elutazott Kolozsvárról Craiovába ment, ott muzsikál, vidítja a mulatni kívánó embereket és még nem tudja, hogy saját pechjének melódiját pengeti gitárján.

Az új Dr. LENGYEL

SZANATÓRIUM

Cluj-Kolozsvár, Sir. Gojdu 3 A)

Románia legmodernebb gyógyintézete, nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája teraszra nyílik, 300 m² tetőteráza van, ahol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légtüdőket lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülészoba. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz. Vizgyógyintézet. Balfürdő, amely krónikus bántalmak, székrekedések, epe- és veseköveknél-kitűnő eredményeket ad. Electrotherapia; ultra rövidhullám és minden más villanykezelések. Modern Röntgen-berendezés. Laboratóriumok. A tetőterasz mirigygyerekek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. Fogó- és húzóak. Diétás konyha. Fertőző betegeken kívül minden beteget felvesz. Uddő- és lábadozó betegeknek is igen alkalmas. Mérsékelt díjazás.

Szabad orvos-választás

Az intézetnek rituális konyhája is van.

Boloiu ugyanis gitáros volt. Kolozsváron a Bránzas étterem bandájának volt a gitáros és szólóéneke. Estenként, amint kigyultak a vendéglő lámpái, Boloiu, a kövér emberek szokott optimizmusával arcán, kicsit merengve, kicsit mosolyogva pengette az édes-bus dalokat. Talán a boldog jövendőről énekelte, amelyet most egyszerűen elvesztett. Ugy elshant mellette a szerencse, mint ahogyan Rabindranath Tagore híres versének vándora elvesztette az aranykővet, melyet hosszú vándorlás nehéz munkájával keresett. És amely pedig a keze között volt, csak-hogy ő eldobta magától. És amikor észrevette, már késő volt, messze járt az eldobott aranykőtől.

Nem lehet reparálni a szerencsét
A sorsjegyiroda és a városban most egyébről sem beszélnek, mint Boloiu „tragikus szerencséséről”. A gitáros még nem tudja, de bizonyára eljut Craiováig a hír. A nehéz másfélmillió lej, amely egy csapásra megváltoztatta volna életét, most az államra száll vissza.

Kérdésködtünk a sorsjegyirodában, hogy vajjon nem lehetne helyrehozni valahogyan a cigány gitáros ballépését? Nem fogadják el vajjon mentesésként, hogy három osztályban szorgalmasan kiváltotta a sorsjegyéért? Nem lehetne reparálni valahogyan Boloiu sorsának tragikomikus iróniáját, hogy ne buk-jék meg végleg a negyedikkben?

Boloiu, sajnos, soha nem fogja látni azt a másfélmilliót, amely pedig zizegő bankjegyekben üthette volna a markát. Nem vált.

hatja fel a bankokat az élet örömeire. Nem vehet házacska, ahol családjával békésen éljen, miközben gitárján tovább pengetné sziveterítő dalait.

Ezentul legfeljebb a szerencse forgandóságáról és a szerencse kegyetlenségéről zenghet. Arról, hogy hogyan lett a főnyeremény boldogtalan nyertese.

Ugyanakkor Nagyváradon és Szatmáron három boldog ember, akik nem is ismerik egymást, de akik a különös véletlen folytán egyazon számmal lettek egy csapásra boldog emberek.

Akkor évbe jutottak

A pincér talán leteszi végre a szimbóikus asztalkendőt és a mozgalmos pincérmester-ség helyett most a háztulajdonos magánzó-kényelmes révébe evez egy sajtóházában berendezett jó pogári otthonba. A négy gyermekének gyorsan beszerzi azt a szükséges tételruhát, amit tegnap még hiába kalkulált a blokkján, sehogy sem futotta a keresetből.

A kishivatalnok boldog mosollyal veszi kezébe ezuttal a ceruzát, amellyel eddig a szörmeüzet tartozik követeljét rubrikázta. És most végre saját életének száma veti papírra: mi legyen a másfélmillió lejjel? Hova költse, hogy lehetőleg végleg szakit-hasson a mások ruházati ékestit szörme-szortirozással?

Na és végül a szatmári hivatalnokknó sem fogja többé magára ölteni a mesterség sötét szimbólumát, a fekete klott kését. Házat vesz, valahol a város tisztviselőtelepén. Lehetőleg olyat, amely jövedelmet is hajt. Utol-jára még fel fog látogatni a város házára, annak is a telekkönyvi hivatalába.

Csak Boloiu Costica pengeti gitárját továbbra is és joviális mosoly arca még sokáig szomorú kifejezést ölt. Az optimista dalok helyett bus melódiaik csendülnek fel majd a kopott gitáron.

Elzengi a fehér asztalok között, az emberek okulására, hogy hogyan lett a hatmillió főnyeremény szerencsétlen nyertese?

A lengyel népiskolákba is bevezetik a getto-padokat

Antiszemita kilengések a lengyel kisvárosokban

Varsó, október 17. Amint előrelátható volt, az egyetemek példáját a lengyel népiskolák is követik, ahol ugyancsak megkezdtek a zsidók számára a gettopadok bevezetését. Lemberg és Drohobitz körzetében számos népiskola nemzsidó tanulói kényszerítették zsidó iskolatársaikat, hogy az osztályterem baloldali padjaiban üljenek át. A tanítók, akikhez panasszal fordultak a zsidó gyerekek, vonakodtak fel-lépni a keresztény tanulók erőszakos magatartásával szemben. Radzivilov város-lában az elemi iskolában kényszerítették a zsidó gyermekeket, hogy külön padokba üljenek. A keresztény tanulók többször bántalmazták zsidó iskolatársaikat anélkül, hogy a tanítók ez ellen bármit is tet-

tek volna.
Varsó, okt. 17. Branszk városkában Bialisztok mellett, az évi nagyvásár alkal-mával sulyos pogromszerű kilengések ke-rült sor a zsidó vásárosok ellen. A zsidó üzletek kirakatait bezuzták. Nyolc zsidót sulyosan megsebesítettek. Hasonló kilen-gésekre került sor Suchovola helységben Grodno mellett, ahol 13 zsidót sebesítettek meg, köztük egyet sulyosan, akit kórházba kellett szállítani. Ötven zsidó üzletet össze-rmboltak.

Prag varsói külváros zsidó temetőjének közelében megtámadtak egy zsidó gyász-menetet. A huligánok közpört zudítottak a gyászóokra. Kettőt közülük sulyosan megsebesítettek.

SIDY THAL és ADOLF TEFFNER

november hónapban ismét szerepelni fognak az erdélyi zsidó közönség előtt, amely már annyira szívébe zárta őket. A társulat rendezője a világhíri

Jacob Sternberg

ekinek neve garancia az előadások magas művészi színvonalára. Az előadásra kerülő darabok zenéjét az ismert komponista: MAX HALM szerezte. A társulat 60 tagból, a zenekar 15 tagból áll. A turné során a tagokat és a felszerelést három külön vagon szállítja.

A turné műsorszámai:

A KINCS

Solem Alechem után átdogozta és színre alkalmazta Jacob Sternberg. Zenéjét: Max Halm.

Színház lángokban

Hatalmas aktuális szatirikus revü. Szövegét írta és rendezte: Jakob Sternberg. Zenéjét szerezte Max Halm.

A turné programja:

November 1.	Gheorgheni.	November 16.	Oradea.
" 2.	Reghin.	" 17.	Arad.
" 3.	és 4. Targumures.	" 18.	Arad.
" 5.	Szünét.	" 19.	Szünét.
" 6.	Cluj Délutáni és	" 20.	Timisoara
" 7.	Cluj esti előadások	" 21.	Timisoara
" 8.	Dej.	" 22.	Lugo.
" 9.	Bala-Mare.	" 23.	Petroseni.
" 10.	Sighet.	" 24.	Petroseni.
" 11.	Sighet.	" 25.	Sibu.
" 12.	Szünét.	" 26.	Szünét.
" 13.	Satunare.	" 27.	Brasov.
" 14.	Satunare.	" 28.	Brasov.
" 15.	Oradea.		

Nem fél kelmed az esőde?
De jól bírja a strapát!
PALMA-OKMA TALP
VAN RAJTAM:
TARTÓS ÉS NEM AZIK AT!

Walter József chaluc-festő kiállítása Bukarestben

Néhány nappal ezelőtt megnyílt Bukarestben a „Mutualitaka” termeiben Walter József erdélyi származású művész pasztell- és szánrajz kiállítása.

A tehetséges, fiatal festőnek szép sikere van egy a fővárosi művész, mint a közönség körökben. Kiállításának számos látogatója van s Walter Józsefnek az erkölcsi sikeren kívül a körülményekhez képest elég szép anyagi sikere van.

Élénk és fiatalos színei, merész és lendületes kompozíciói a jövő neves művészt sejtetik benne. Eszdes tájképeiből érzes és lelkesedés árad, szociális kompozícióiban fiatal forradalmi lélekből fakadó gondolatok nyilvánulnak meg.

Néhány újabb munkájában, (pld. Napfölkelte) Van Gogh hatása alatt áll, fantasztikusan tobozódó, erős színek, költői szárnyalás és mély emberi érzések.

A művész különösen a chaluc-életből merített témáival, „az erdőmunkások”, „a munkabelelet” a legtöbbet dicsért művei. Walter Józsefről, aki alig három évet fest, nyugodtan elmondhatjuk, hogy szépen ivelő karrier előtt áll. (n. e.)

„ELLA”

Kozmetikai Intézet

Legmegbízhatóbb

Legmodernebb

Legeredményesebb

Tanítványok kiképzése. — Redukált árak.

Cluj, Cal. Regele Ferdinand 11, I. emelet.

(Gólya palotában)

Állandó heli társasulazásunk Bucurestibe

Indul minden hétfőn este, visszaindul minden csütörtök este II. és III. osztályok között. „CENTROPA”-„AGIMEX” Piața Unirii 3. Telefon: 12-29.

Fén ünne Káro

A kormány tagj

Bucuresti, október 17. ország többi templon-gek között ünnepeit születesnapját. A s Tedeumot tartottak, a dot miniszter, Urderea des, Bachmann a ki Ernest udvari mérnök tisztelaten Hohenzoll jelen volt. A Tedeum sönvédekéi rendeztek képviseői előtt.

Ugyanekkor a bucu-deum volt, amelyen összes tagjai, Tatares-olén. Az istentisztelet külön vonaton Sinaia-h varról egyenesen a Pa- ahol az uralkodó ebéde- niszterelnököt és a kor-asztalánál ültek még tábormok, Hohenzollern tonai küldöttség tagj- gyalogezred küldöttsé- berei.

A hadsereg nevében hadügyminiszter távir uralkodó előtt a hadse- szeretett.

Kolozsváron is ünne- zött ünnepeit meg B- negyedik születésnapját rálisban és a többi tem-

Erdél

jóteko

Engedélyezve a

A sorsjegy ára Lei 50.

Délelőtt

Egy rádió 1938-as tipu- szöveket, különböző ke- szervek, írókészetek

Dinu Bra Tatara

Összeh

Bucuresti, okt. 17. A nemzeti parasztpárt tagja ma délelőtt meg- sze Mihalache lakásán. pártvezetőség október 2- pirezjét, amelyen a pá- és a közlegő politikai esolatos teendőket kerül- Virgil Madgearu, a pár- kezésbe lépett a megyei- vel a választások előkés- A tanulmányi körök a p-

Rende- szék- ART IDEALIS HAS- reuven

Fényes külsőségek között ünnepelte meg az ország Károly király születésnapját

A kormány tagjait és a külföldi előkelőségeket Sinaiában ebéden látta vendégül az uralkodó

Bucuresti, október 16. A fővárosban és az ország többi templomaiban fényes külsőségek között ünnepelték meg Károly király születésnapját. A sinaiai székesegyházban Tedeumot tartottak, amelyen az udvart Fiondot miniszter, Urdereanu ezredes, Stiez ezredes, Bachmann a király magántitkára és Ernest udvari mérnök képviselték. Az istentiszteleten Hohenzollern Frigyes herceg is jelen volt. A Tedeum után a sinaiai iskolák növendékei rendeztek felvonulást a hatóságok képviselői előtt.

Ugyanekkor a bucaresti patriarchán is Tedeum volt, amelyen megjelentek a kormány összes tagjai, Tatarescu miniszterelnökkel az élen. Az istentisztelet után a kormány tagjai külön vonaton Sinaiába utaztak. A pályaudvarról egyenesen a Peles kastélyba mentek, ahol az uralkodó ebéden látta vendégül a miniszterelnököt és a kormány tagjait. A király asztalánál ültek még Mihály vajda, Gamelin tábornok, Hohenzollern herceg, a francia katonai küldöttség tagjai, az ötödik lengyel gyalogezred küldöttsége és az udvar főemberei.

A hadsereg nevében Ilasievici tábornok-hadügyminiszter táviratilag fejezte ki az uralkodó előtt a hadsereg odaadó hűségét és szeretetét.

Kolozsváron is ünnepélyes külsőségek között ünnepelték meg Károly király negyvennegyedik születésnapját. Az orthodox katedrálisban és a többi templomokban istentiszte-

let volt. Az orthodox és neolog zsinagógákban is hálaadó istentiszteletet tartottak a király születésnapja alkalmából. A Carol parkban fényes ünnepségek voltak a délelőtti folyamán, amelyen a kolozsvári román társadalom színe-jáva vett részt, dr. Dunca Jenő prefektussal és dr. Draganu Nicolae főpolgármesterrel az élen.

A budapesti, párizsi és prágai követségeken istentiszteletet tartottak az uralkodó születésnapja alkalmából. Benes csehszlovák köztársasági elnök táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait Károly királynak.

JÁMBOR FERENC ELŐADÁSAVAL HÉTFŐN ESTE KEZDŐDIK MEG A ZSIDÓ PÁRT KULTURSZEKCIÓJÁNAK EZIDEI MUNKÁJA. A Zsidó Párt helyi tagozatának kulturszekciója a most kezdődő téli szemeszterre 18 előadásból álló kulturprogramot dolgozott ki. Az első előadást, mely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg, Jámbor Ferenc, az Uj Kelet felelős szerkesztője tartja. Jámbor Ferenc előadásának címe „A ZSIDÓ KÉRDÉS NEMZETI JELLEGE”. A Párt Stroiescu-u. 7/b alatti helyiségében, hétfőn, 18-án, pontosan fél kilenc órai kezdettel lesz megtartva az előadás. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

jótekonycélú tárgysorsjátéka

Engedélyezve a Loteria de Stat által 3094. szám alatt 1937 augusztus 13-án.

A sorsjegy ára Lei 50.— 4000 sorsjegy 250 nyemémény A sorsjegy ára Lei 50.—
Huzás 1937 október 24.

Délelőtt 11 órakor a Zsidó Kulturtróthonban (Str. Mocioni 8.)

Főnyeremények:

Egy rádió 1938-as típus (4 lámpás), palesztinai hajójegy II. oszt., aranykarkötő óra, ruhaszövetek, különböző keramikai porcellán és faragott dísz tárgyak, tea- és feketekávészervizek, irókészletek, fényképezőgép, értékes román, héber, német, magyar könyvek, palesztinai díszműtárgyak.

Dinu Bratianu erélyesen ellenzi Tatarescu uralmának meghosszabbítását

Összehívták a nemzeti parasztpárt vezetőségét

Bucuresti, okt. 17. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt vezetőségének több tagja ma délelőtt megbeszélésre ült össze Mihalache lakásán. Kidolgozták a pártvezetőség október 20-iki ülésének napirendjét, amelyen a párt belső problémái és a közelgő politikai eseményekkel kapcsolatos teendők kerülnek megvilágításra. Virgil Madgearu, a párt főtitkára, érintkezésbe lépett a megyei tagozatok elnökeivel a választások előkészítése érdekében. A tanulmányi körök a pártprogram kidol-

gozásával vannak elfoglalva. Az ez év tavaszán tartott országos kongresszus óta a nemzeti parasztpárt vezetősége hivatalosan egyszer sem ült össze, mert annakidején a kongresszus teljhatalommal ruházta fel Mihalachet. A vezetőségi ülés összehívásának célja az, hogy az egyes pártvezetők ismertessék véleményüket a közéleti politikai válsággal kapcsolatban. A politikai kérdések intézése egy egészen szűk körű bizottság hatáskörébe tartozik, amelynek tagjai: Mihalache, Popovici Mihály, Costachescu és Madgearu. Az ülésen Mihalache hosszabb expozéban fogja ismertetni a politikai helyzetet.

A Tempo értesülése szerint nemzeti parasztpárti körökben úgy tudják, Virgil Madgearu közelebből fontos megbízást kap és ezért lemond a főtitkári teendőkről. Helyét Armand Calinescu foglalja el. Egyesek értesülése szerint a közeljövőben sorra kerülő események Popovici Mihály számára komoly szerepet fognak juttatni.

Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, egy hónapi üdülés után hétfőn visszatér a fővárosba és megbeszélésre ül össze Tata-

ÖN A HIBÁS

Attanások, pörseések, sömör, mindannyi hamar eltűnik, a viszszanyeri a kedvét, életörömét, — ha Cadum-kenőccsel kezeli. Ez a felülmúlhatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőr vörösségét. Hatása gyors — költségek nélkül. Jó, ha állan. Örök kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt!

kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

rescu miniszterelnökkel. Liberális körök értesülése szerint Dinu Bratianu közelebből újabb beszédet tart, amelyben ugyancsak élesen támadni fogja Pop Valér iparügyi minisztert. A régi liberálisok körében egyre növekvő elégedetlenséggel figyelik az iparügyi miniszternek a pártban vitt szerepét. Nincs kizárva, hogy a pártvezetőség komolyabb lépésekre fogja elhatározni magát az iparügyi miniszterrel szemben.

A Tempo értesülése szerint Gheorghe Bratianu és Grigore Filipescu audienciát kértek az uralkodótól. A folyamatban lévő eseményekre való tekintetben a kihallgatásoknak nagy fontosságot tulajdonítanak.

A Lupta a politikai helyzettel foglalkozva, a következőket írja:

„Egy általában jólétesült személyiség, aki jelen volt a gyulafehérvári ünnepsége-

ken, tegnap visszatért a fővárosba és baráti körben a következő nyilatkozatot adta:

— Azzal a benyomással tértem vissza, hogy a helyzet pillanatnyilag nincs tisztázva, de november 10 és 15-ike között a válság villámgyors és meglepő fordulattal megoldást fog nyerni.

Valaki azt kérdezte, hogy a liberálisok hatalmon maradásának meghosszabbításán, vagy a nemzeti parasztpárt hatalomra hívásán kívül lehet-e más megoldásra is számítani, mire az illető személyiség így válaszolt:

— A liberális párt uralmának meghosszabbítása a reális és feltétlenül számbajövő megoldások közé tartozik. Legfőbb akadály, hír szerint, Dinu Bratianu, aki Tatarescuval folytatandó hétfői megbeszélésén ismételt követelni fogja a pártnak ellenlélekbe való vonulását.

Sziriába szökött a jeruzsálemi főmufti

All a harc az arab terroristák és az angol hatóságok között

Jeruzsálem, október 16. Palesztinában még mindig igen feszült a helyzet az utóbbi napokban történt terrorcselekmények következtében. Nyilvánvaló, hogy az arab terroristák tervszerű megmozdulásáról van szó, amelyet Sziriából irányítanak.

A Reuter je'entése szerint Haj Emin el Husszeini jeruzsálemi főmuftinak, aki napotát az Omár mecsetben rejtőzött testőrei védelme alatt, sikerült elmenekülnie Palesztinából. A mufti Sziriába szökött, ahol politikai barátai élénk tevékenységet fejtenek ki.

Ma hajnali három órakor tűz ütött ki a luddi repülőtérén és elpusztította az ottani drótnélküli táviróállomást és több épületet. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet arab gyújtogatók idézték elő.

Jeruzsálem és Haifa között megszakadt a telefonösszeköttetés, miután ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán elvágták a huzalokat.

Tekintettel a sorozatos terrorcselekményekre, ah atóságok úgy döntöttek, hogy meghatározatlan ideig érvényben tartják a riadó készülséget. Tegnap délután hat órakor a rendőrök kiürítették a jeruzsálemi uccákat,

kávéházakat és összes nyilvános helyiségeket. Az uccákon rendőrsapatok cirkáltak. Délután hat óráig reggel hat óráig tilos az uccákon való közlekedés a hatóságok előzetes engedélye nélkül.

Több mint 150 arab agitátort és vezetőt tartóztatnak le Palesztinában

Jeruzsálem, 17. A Havas jelentése szerint a hajózási társaságok elhatározták, hogy felfüggesztik hajóiknak a palesztinai kikötőkben való kikötését, valamint az összes turista kirándulásokat.

Több mint 150 arab vezetőt és agitátort tartóztatnak le az utolsó 12 óra folyamán az ország különböző városaiban. Ma délutántól kezdődőleg a kormány felfüggesztette a személy- és tehervonatok közlekedését.

A libiai arab vezetők átiratot intéztek Mussolinihez, amelyben hangsúlyozzák a palesztinai arabokkal való szolidaritásukat.

A ROMÁNIAI OLASZ KULTUREGYESÜLET OLASZ NYELVTANFOLYAMA.

A romániai olasz kulturegyesület kolozsvári fiókjá (str. Vilson 4.) olasz nyelv és kulturtanfolyamát 1937. november hó elsején nyitja meg. Az előadásokat a következő sorrendben tartják meg: Kezdek részére: hétfőn és csütörtökön este 7-től 8-ig, szerdán és pénteken este 6-tól 7-ig, szerdán és pénteken este 7-től 8-ig. Haladó tanfolyam hétfőn és csütörtökön este 6-tól 7-ig, haladó irodalmi tanfolyam hétfőn és csütörtökön este 5-től 6-ig. Amennyiben a jelentkezők száma meghaladja az előírányzott számot, később meghatározandó napokon új csoportokat létesítenek. Évi részvételi díj 200 lej, egyetemi hallgatóknak 100 lej. Beiratkozni a kulturegyesület str. Wilson 4. szám alatti helyiségében lehet. Telefon 14—61.

— A florenci pantomim-ballatt folyó hó 23-án az Operában tartandó előadására a Goldmark Filharmonikus Társaság tagjai 10 szálalékos jegykezdvevényben részesülnek elővételben. Jegylovétel f. hó 18-ától a P. Unirii-i kioszkban.

A clujzi zsidó iparosok aggmenháza javára 17-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött teadélután rendeznek a Regal Bar tulajdonosai. Kérteik Kolozsvár város zsidó társadalmá, hogy ezen a jótekonycélú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék.

A telefonigazgatóságtól!!

A telefonigazgatóság felkéri azokat az előfizetőket, akik régi telefonkönyvek birtokában vannak, hogy szabtassák ki ezekből a könyvekből azokat a lapokat, amelyek a régi kolozsvári telefonszámokat tartalmazzák.

Ez az intézkedés azért vált szükségessé, hogy elkerüljék esetleg a régi telefonkönyvből vett számok tárcsázását.

Kérjük az előfizetőket, hogy használják csak az új telefonkönyveket.

A kolozsvári Telefon Igazgatóság

Rendes széklet AZ ARTIN IDEÁLIS HASHAJTÓ révén

! az eső? stropát!
MA TAL RAJTAM: AZIK AT!
f chaluc- itása ben
megnyit Bulsa- termeiben Wal- pazásu művés- itása.
stőnek szép sike- vész, mint a kö- sának számos lá- zsefnek az erköl- tényekhez képest van.
merész és lea- ves művészet
képeiből érze- is kompozíciói- ből fakadó gon-
ban, (pld. Nep- a alatt áll, fan- színek, költő- érzések.
a chaluc-életből munkások", „a dícsért művei. alig három éve- jük, hogy sze- (n. e.)
ikai
redményesebb edukált árák.
11. I. emelet.
visszaindulás III. osztály „AGIMEX”

SPORT

Palesztina készül a jövő évi telavivi Makkabiadra

Tel-Aviv, október 16. (Az Uj Kelet tud.) A III. Makkabiadat előkészítő bizottság Tel-Avivban ülést tartott. Az ülésen Rokach telavivi polgármester elnöklettel és rajtaktivül a Jewish Agency, a Vaad Leumi (Zsidó Nemzeti Tanács), a társadalmi egyesületek és a telavivi Makkabi képviselői vettek részt. Az ülés napirendjén a Makkabiada kérdése szerepelt.

A bizottság elfogadta Meisl Vili dr. a Makkabi Világszövetség Londonban székelő főtitkárnak javaslatát és elhatározta, hogy sürgősen Palesztinába hívja a svédországi

Kreigsmann, aki az amszterdami olimpiai stadion építési munkálatait vezette és akinek terve szerint épült 1928-ban az amszterdami olimpiai stadion. Kreigsmann fogja a leégett telavivi stadion újjáépítési munkálatait vezetni, természetesen az ő általa készített terv alapján. A bizottság ugyanakkor még egy szakember meghívását határozta el A. Soederhom személyében, aki az új teniszpályák építését fogja vezetni.

A két kiváló szakember, akik egyébként sportemberek is, Palesztinában edzőtanfolyamot rendeznek.

Mi lesz ma Kolozsváron?

Utj, október 16. (Az Uj Kelet tud.) Kolozsvár sportélete ma nélkülözni fogja a Nemzeti Bajnokság immár megszokott vasárnapi mérkőzését, minthogy mindkét kolozsvári csapat idegenben játszik. Ezt leszámítva igen gazdag a mai kolozsvári labdarugó-program, amely részleteiben a következő:

Nagypálya. Dél előtt 9 órákor Unirea I—Avram Iancu I, bíró Bernstein. Dél előtt 11 órákor Turnatoria—KAC B I. oszt. bajnoki, bíró Micu. Dél után 1/2 órákor UEC—Reuniunea ifj. bajnoki, bíró Pop O. Dél után fél 4 órákor Congri—UEC C) ligamérkőzés.

Kispálya. Dél előtt 9 órákor Echo—KMSC I. o. bajnoki, bíró Giurgiu Gh. Dél előtt 11 órákor U—Unirea ifj. bajnoki, bíró Magda V. Dél után 1 órákor Avram Iancu—Turnatoria ifj. bajnoki, bíró Roman J.

Haggibor-pálya. Dél előtt 11 órákor Napoca—Haggibor I. o. bajnoki, bíró Gorgan A. Dél után 1 órákor Haggibor—KMSC ifj. bajnoki, bíró Hamar A.

Fő — az üzlet... A múlt szombaton a rádió mellett már az angol távolbalátó készüléken is közvetítették az Arsenal—Chelsea mérkőzést. Az angol ligaegyesületek hétfői gyűlésén egyhangúlag elhatározták, hogy a jövőben nem engedik meg, hogy a távolbalátó a mérkőzéseket közvetítse. A közönség ugyanis otthon maradt és — bár a közvetített kép kicsiny volt — nagy élvezettel szemlélte a távolbalátó üveglapján megjelent mérkőzést. Eless képek voltak és az alakokat egészen jól fel lehetett ismerni.

A játéktező ne adjon a pályán! Az angol sportsajtó különböző kifogásokat emel a játéktezők ellen. Clifford Webb, a jónévű angol sportíró így bosszankodik: „A játéktezők szinte használhatatlanokká teszik a szabadrugásokat. Nem adnak jelet azonnal a szabadrugás végrehajtására, hanem hátrálva futnak arrafelé, ahová a labdát várják s ha már elérték azt a pontot, csak akkor fútyulnak. Még ha gyorsmozgású is a játéktező, az ellenfél játékosainak akkor is van idejük mindenkit lefogni, minden szöveget elállni. Miért nem futnak azonnal? Majd a határőrök figyelni, hogy mi történik ott, ahová a labda szállt. Ennyi hatáskörbővítést talán még kibírnak a határőrök!”

Még nem lehet tudni, hol lesz a magyar B) válogatott második mérkőzése. Bucurestiből jelentik: A labdarugószövetségben még nem döntötték el, hogy a magyar B) válogatott második mérkőzése hol legyen. Előbb arról volt szó, hogy Kolozsváron lesz az Északi Liga válogatottja ellen. Ezt a tervet azonban a kolozsvári sportkörök elvetették, minthogy a magyar csapat költségei olyan magasak, hogy nem látszik biztosnak (Kolozsváron ez a legfontosabb) a haszon. Ezután Aradnak ajánlották fel a magyar csapatot,

Radio Marelli

készülékekre keresünk anyagi és erkölcsi garanciaképes helyi képviselőt. „SOREL” soc. de radio Bucuresti, Str. Matei M. No. 10.

Erdély és Bánátban 15 éve jól bevezetett cég elsőrangú eladási szervezettel, prima referenciákkal és garanciával átvész csakis

komoly
képviselőteket

„Organizátor” jellegre a kiadóba kérek.

amely azonban ugyancsak anyagi megfontolások miatt hátrította el a kitűnő alkalmat. Ujabbban Temesvárról van szó, minthogy Temesvár hajlandó lenne 80.000 lejt a magyar csapat egy mérkőzéséért fizetni. Amennyiben Temesvár még sem mutatkozna hajlandónak a mérkőzés megrendezésére, mindkét mérkőzés Bucurestiben lenne. Az egyik 25-én a román B) válogatott ellen, a másik 27-én a Venus és Rapid kombináltja ellen. Az első bucuresti mérkőzést egyébként Xifando vezeti

Somogyi Klári nyerte a Balkán teniszbaj-

nokságot. Megírtuk, hogy a Balkán teniszbajnokság női egyes számának döntőjébe Somogyi Klári és Bereczky Magda (ujabban Berescu kisasszony) kerültek. A két román hölgy döntő mérkőzése 8:8 gemarányánál az első szettben félbemaradt. A rendezőség azonban agazskodott ahhoz, hogy a döntőt ott játsszák le és ne Bucuresiben, ahogyan azt indítványozták. Másnap került sor a döntő mérkőzés folytatására. Az első szettet Somogyi 10:8 arányban megnyerte, míg a másodikban 6:0 arányban végezte ki ellenfelét.

A Románia és Egyiptom közötti vita még tart. A két nemzet labdarugószövetsége ugyanis nem tud megállapodni a világbajnoki selejtezőmérkőzések dátumában. Egyiptom azt ajánlotta, hogy az első mérkőzés december 12-én Kairóban legyen. Románia ebbe nem ment bele és azt ajánlotta, hogy a selejtezőmérkőzés április elején legyen. Ebből viszont a FIFA nem megy bele, minthogy egy előbbi határozata szerint a selejtezőmérkőzéseket április egyig le kell játszani. Így a kérdésben döntőbírói ítékezés lesz. Ezt a hívatást Románia és Egyiptom között Fischer Mór, a magyar szövetség alelnöke fogja elvégezni.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Az országban először Kolozsváron

október 27-én, szerdán este

énekel Alpár Gitta

Az egész várost ma egyetlen esemény tartja izgalomban. Mindenki az október 27-én a Magyar Színházban tartandó Alpár hangversenyről beszél és amint a jegyelővételből előrelátható, zsufolóságig meg fog telni a színház épülete és jőpár nappal a hangverseny előtt ki lehet tenni a „Minden jegy elkelt” táblát. Alpár Gitta egy nappal a koncert előtt érkezik az országba és első hangversenyét nálunk tartja. Műsorán a leghíresebb operett-, film- és operaszerepeinek áriáit énekl. Műsora oly hatalmas, hogy a hangverseny több

mint két és fél órán keresztül fog tartani. Tekintettel arra, hogy Alpár szerződése Hollywoodba visszazsoltja, ugyilátszik ez lesz az első és utolsó alkalom arra, hogy a közönség öt városunkban láthassa és hallhassa. Ajánlatos tehát mindenkinek jegyekről előre gondoskodni, nehogy egy ilyen kiemelkedő művészi eseményről elmaradjon, mert külföldön egy ilyen hangversenyre szóló jegy a sokszorosát teszi ki az itteni belépőjegy árának.

Jegyeket csak a színház pénztáránál lehet váltani.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3: Tánase revü.
Vasárnap d. u. 6: Rut kis kacska.
Vasárnap este 9: Tánase revü.
Kedd fél 9: A rut kis kacska (ötödösör).
Szerda fél 9: A bor (ötödösör).

Csütörtök fél 9: Szerelmemre ítélem (Gredinár Aurél—Walter Gyula és Claude Romano nagyszerű zenés bűnügyi vígjátéka.)
Péntek fél 9: Cigány szerelem (Lehár Ferenc nagyoperettje, teljesen új betanulással,

új kiállításban. A klasszikus operettciklus előadása. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solyomán Magda, Urmóssy Magda, Báza Eva, Miklóssy Margit, Jeney János, Kallós József, Deesy Jenő, Csóka József, Csengeri Adár. Premier bérlet 8. sz. — A bérlet jegyét kívánatra becserepli a pénztár.)
Szombat d. u. 5: Illatszertár. (Olcsó hely-árakkal.)
Szombat este 9: Cigány szerelem. (Rendes bérlet 8. sz.)

OKTÓBER 27.

Szerda este 9 órákor

OKTÓBER 27.

Alpár Gitta

egyetlen díszhangversenye a

Davila Színházban

SIÉSSÉN JEGYET VÁLTANI!

SIÉSSÉN JEGYET VÁLTANI!

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, október 17 (matiné): Parasztbecsület és Bajazzók.
Hétfő, október 18: Vigözvegny.
Szerda, október 20: Zsidónő.
Péntek, október 22: Mártha.

SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap, hétfő, kedd, szerda
Alexandra grófnő. Korda Sándor film-remekje, az utóbbi évek egyik legszebb filmje, főszerepekben: Marlene Dietrich és Robert Donat.

URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap:
Ki volt Sherlock Holmes? Mulatságos kalandokkal teli izgalmas kalandfilm, főszerepekben: Hans Albers, Heinz Rühmann, Hansi Knotek, Marieluise Claudius.
Hétfő, kedd, szerda:
Öngyilkosok klubja. Izgalmas film, érdekes tatalommal, főszerepekben: Rosalinga Russel, Robert Montgomery.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma: I. Jean Harlow, a tragikusan elhunyt

HAJHULLÁS ELEN AZ ORVOSOK CSAK
BIRKENWASSER-T RENDELNEKAPRÓ
HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésért egy sor 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbeli jegy mellékelve van.

27 éve fennálló fogorvosi rendelő halálessé miatt bérbeadó vagy átadó Aradon. Dr. Drechsler Henrikné, Str. Eminescu 24.

10.000 lakosú vidéki városban jóforgalmú, központban levő trafik átadó. Érdeklődni: Tutungerie Weinberger, Valea lui Mihai.

Ffáuleint, román-német nyelvtudással, 5 éves fű és 10 éves kislány mellé keresek azonnali belépésre. Fényképes ajánlatok Fuchs, Satumare, Filipescu 21 címre.

Élelő kítűnő mőrmőségben készülő Klein szeszélesztőgyárban Seini. Jud. Satumare.

Kiadó komplett háromszobás teljes komfortos lakás kis előkerttel. Reg. Ferdinand 68. szám.

Fiatall jó munkás fogtechnikusk keresetk. Cim: Stern László Hatjg.

Kiadó 3 szoba, konyha, elő. és fürdőszobás lakás. Cal. Regele Ferdinand 70.

Összekötöttel rendelkező ur vállalja új cikke bevezetését, vagy képviselet átvételét. Cim a kiadóban.

Eladó egy komplett antik szalon, eredeti francia Aubusson készítésű, művészi érték, egy jávorfa művészi faragványú fehér hálószoza, egy Förster gyártmányú angol mechanikus keresztthuros rövidzongora alig használt állapotban. Munk Mór Oradea, Avram Iancu 7.

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy a mai kornak megfelelő fűzőszalont nyitottam. Dus választék fűzők indtertek és gyógyfűzőkben. Szolid áruk. Grün Rózi, Regele Ferdinand 14.

Szómebundák 3800 lejtől részletfizetésre is kaphatók. Atalakítások, galléroszások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek Bixenspanner szőrmeszalonban Regele Ferdinand 3.

Zongora, rövid, keresztthuros, fekete eladó. Str. Ion Ghica 18.

Kétszobás modern lakás november 1-ére kiadó. Str. Bratianu 49.

Kertes házban két szoba konyha, mellék-helyiségekkel kiadó. Bratianu 45.

Keresek képzett gyermekgondozónőt tízhónapos gyermek mellé november elsejére. „Gyermekgondozónő” jellegre a kiadóba.

Hébetűl tudó vállaltanítót keresünk. Brádi htközség.

művészno filmje: Harcias hölgyek. Ragyagó zenés vígjáték. Előadások kezdet: 3, 6 és 9 órákor. II. John Wayne, a cowboykirály szenzációs és izgalmas film-remekje: A rettenthetetlen lovas. Zane Gray regénye után. Előadások kezdet: 5, 8 és 11 órákor.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap, hétfő és kedd:
Arabiai éjszakák. Az utóbbi évek egyik legérdekesebb témájú filmje. Főszerepekben: Kay Francis, Amerika lelegegésőbb művésznője és Errol Flynn.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap:
3, 6 és 9 órákor: I. Gyilkosság a szalonkocsiban. Izgalmas bűnügyi dráma. Fősz.: Charlie Ruggles és Una Merkel. II. Mont-Blank királya. Gyönyörű sportfilm. Fősz.: Brigitte Horney és a világhírű sibajnok Sep. Rist. III. Journal.

Kapható minden

HIR

Rövid hírek minden

Róma rendkívüli keretű emlékét, akik a fasiztásért estek el. A Vene a fekete inges ifjuság képviselői. A Duce szemtani a kitüntetett esett az érdemrendeket. Októsiszta éra 16-ik évének dapesti katonai törvényterjedő büntetést mért állítólag idegen államok.

A franciászági Hymnista megmáradtak a párt tagjait. — A moszda jelentése szerint a szrehabilitációs elmozd hadipari népbiztos, aki vics Mihályt nevezte ki zeti szocialista repülőgben 500 méter magasságösszetört, a bennülő ké — A Vargas brazilia részvételével tartott minizmus leközöése ellenalkozott. — A newyorkzonyos szkepticizmussá eskikagó orvos azon hogy az asszonyi meddogyítja a terhes gödöyénatolt szé-umával. — Adonbó, hogy a Daily Exja szerint lehetséges, hogcsapatokat a Libia felé egyptomi helyőrségek — Törökországban az esvább pusztítanak egészvak kikötőjében egy tehozzácsaptak a sziklához. Ot matroz megfulladt — részeti igazgatóság közli, repülőgép eszuhant, mutatRei repülőteréről. Ot utasNewyorkból jelentik, hatént ma a mulgai (AlabA halottak száma mindrint 30. További részlete

FERFIGYENGÉSEK. Vepotencia már csak a mszülék (nem gyógyszer) a legelőrehatadott legulyosabb impotenciáviszanyeri teljes virilitásbélyegben, melynek ellemegkülönm diszkriten szülék ismertetőjét. Kaktáron. A FISCHER, postala 333.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

— Sifkóavató. Folyóélelőtt 11 órákor lesz aztőben megboldogult Karfása, melyre a rokonebarátait ezuton hívja me

— Külföldi visszaérkezés, kar- és nyakmasszédvdus krémekkel vezetmetika. Fogyasztás garratiu 5.

HIREK

Rövid hírek mindenütt. Október 29-én Róma rendkívüli keretek között ünnepi azok emlékét, akik a fasiszta eszmény megvalósításáért estek el. A Venezia-téren megjelennek a fekete inges ifjúság és volt frontarcok képviselői. A Duce személyesen fogja át a kitüntetett események hozzátartozóinak az érdemrendeket. Október 29 egyuttal a fasiszta éra 16-ik évének első napja. — A budapesti katonai törvényszék háromtól 10 évig terjedő büntetést mért három vádlottra, akik állítólag idegen államok részére kémkedtek. — A franciaországi Hyres közelében kommunisták megtámadták a francia szocialista párt tagjait. — A moszkvai Tass távirati iroda jelentése szerint a szovjetek központi végrehajtóbizottsága elmozdította Rukhimovics hadipari népbiztost, akinek helyébe Kaganovics Mihályt nevezte ki. — Egy danzigi nemzeti szocialista repülőgép gyakorlatozás közben 500 méter magasságból lezuhant. A gép összetört, a benneülő két pilóta szörnyethalt. — A Vargás braziliai köztársasági elnök részvételével tartott minisztertanács a kommunizmus leküzdése elleni intézkedésével foglalkozott. — A newyorki egyetemi világ bizonyos szkepticizmussal fogadta dr. Davis esküvői orvos azon felfedezését, hogy az asszonyi meddőséget sikerrel gyógyítja a terhes gödölyék hormonjaiból kivonatolt székével. — A Stefani jelenti Londonból, hogy a Daily Express kairói tudósítója szerint lehetséges, hogy az egyiptomi angol csapatokat a Libia felé eső határra küldik az egyiptomi helyőrségek megerősítése végett. — Törökországban az eszék és viharok tovább pusztítanak egész Törökországban. Kavarok kikötőjében egy teherhajót a hullámok hozzácsaptak a sziklához és elsüllyesztették. Öt matróz megfulladt. — A hollandiai tengerészeti igazgatóság közli, hogy a T. 1 jelzésű repülőgép lezuhant, miután felszállt a Banda Rei repülőtérről. Az utas meghalt. — Mint Newyorkból jelentik, hatalmas robbanás történt ma a mulgai (Alabama) szénbányában. A halottak száma minden valószínűség szerint 30. További részletek hiányoznak.

ÉRFIGYENGESEK. Világzabadosom! Impotencia már csak a múlt! ACASANOVA-készülék (nem gyógyszer) használatával ifjúságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 lej bélyegben, melynek ellenében díjmentesen megküldöm diszkrétén ezen tüneményes készülék ismertetőjét. Készülékek állandóanraktáron. A. FISCHER, Bucuresti. Căsuța poștală 333.

Sírkövetés. Folyó hó 17-én, vasárnap délután 11 órakor lesz az új orthodox temetőben megboldogult Karpf Zoltán sírkövetése, melyre a rokonokat, ismerősöket és barátait ezután hívja meg a család.

Külföldi visszaérkező a legújabb kéz-, kar- és nyakmasszázs, arckezelés medvudus krémekkel vezette be a Lenczet kozmetika. Fogyasztás garanciával. Cluj, Str. Rațiu 5.

Kiállítás!
Schlosser modern kerámia figurái. Persziaszobrok, angol gyapjú- és selyemszőnyegek. Finom porcellánok, nippel és lakásberendezési cikkek kiállítása:
„Pax” Cluj,
Calea Marechal Foch 6.
Nyitva 8—1-ig és 3—7-ig. Belépés díjtalan.

Házasság. Nussbaum Sámuel és neje leánya, Annus, Oradea és Kaufmann Adolf gombgyáros Sibiu f. hó 20-án, szerdán délután 1 órakor tartják esküvőjüket Oradean, a Fuchs Mór uccai nagytemplom udvarán, melyre ezután hívják meg rokonait, barátait és ismerőseit. (Minden külön meghívó és értesítés helyett.)

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Akiknek foglalkozása minden estejüket megfeszítést követeli, igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez szabályozza a bél működését, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést és ezáltal új életteret teremt. Kérdezze meg orvosát.

A Goldma-k Fülharmónia Társaság értesíti vonós és fuvós tagjait, hogy hétfőn este 9 órakor rendez próbákat tart, melyre a tagok feltétlen pontos megjelenését kéri.

Szombaton, október 23-án lesz a kolozsvári Zsidókóház szombatja. A kórház, mely e hónapban ünnepi áldásos működésének tízéves jubileumát, intézményét ki akarja hívni és számít arra, hogy mindenki támogatni fogja ebben. Más országok példájából tudjuk, hogy csak az a miénk, amit a köz javára alkotunk. Addig tehát, amíg egyáltalán tehetjük, juttassunk baniainkból erre a zsidó célra is, nehogy később a hiábavaló önváddal illethessük magunkat. Ennek a jubileárius kórházi szombatnak az általános, kivétel nélküli siker jegyében kell lefolytatódnia.

A cluji Zsidó Nőegylet közgyűlése. Közel három évvel ezelőtt tartotta a kolozsvári Zsidó Nőegylet legutóbbi közgyűlését. A telek kisajátítása és az új épület megvétele olyan súlyos feladat elé állította a vezetőséget, hogy csak most számolhat be két évi működéséről. E hó 17-én vasárnap délután 4 órakor a Nőegylet Paris ucca 5. szám alatti új otthonában közgyűlést tart, amelyre a vezetőség ezután is megívja tagjait és jóakaróit.

Gyenge a szőlőtermés. Bucurestiből jelentik: A szőlőtermést elégtelennek minősítik a földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentések. A termés nem fogja elérni a megszokott mennyiséget, mert az utóbbi időben a nedvesség miatt rothadás állott be. Az észak-bessarabiai, moldovai és erdélyi buzavetések állapota megfelelő. Hasonló a helyzet a repce és árpa tekintetében is.

A gyulafehérvári emlékmű 153 lépésője. Bucurestiből jelentik: A gyulafehérvári hősök emlékművéhez 153 lépést építenek, annyit ahány év telt el Horia, Cloșca és Crisan kivégzése óta. A munkálatokat tavasszal fejezik be.

Henrik de Man belga szocialista pénzügyminiszter az osztrájak és a forradalmi jelszavak feladását követelte antwerpeni beszédében. Brüsszelből jelentik: A Stefani hirdetése szerint De Man, a szocialista pénzügyminiszter, aki van Zeeland távolléte idején a miniszterelnök teendőket is ellátta, Antwerpenben beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy a belga szocializmusnak nemzeti jellegűvé kell válnia és le kell mondania a régi forradalmi jelszavakról és osztrájaról. Miután hangzott, hogy az új szocializmus elutasítja a materializmust, De Man nacionalista és királyi hitvallást tett.

Saphir Miklós művészettörténeti szemlértéka, mint jelentettük, hétfőn, október 18-án este megnyílik. Az előadások a Str. Gherescu 8 (nyolc) alatti helyiségben lesznek megtartva.

O'vosi hír. Dr Goldglanz Henrik szabadságáról megérkezett és rendelkezést fűl-, orr- és gégebetegnek ismét megkezdte.

Hogyan bukkiantak a Goldsláger Jónás holttestére. Bucurestiből jelentik: Azal a titokzatos bűntettrel kapcsolatban, amelynek Goldsláger Jónás bucaresti tözsés esett áldozatul, megállapította a nyomozás, hogy egy falusi látta, amint három egyén az Olt chiltentii hídjánál emelt egy kosarat egy autóról és azt a vízbe dobta. A kosár: azután fennakadt a malom kerekén és így találták meg a hullát.

Ankoraába utazik Constantinescu bankományszó. Bucurestiből jelentik: Mitia Constantinescu bankományszó a jövő hónap elején Ankarába utazik, ahol a Balkán-szövettségbe tömörült államok jegybankok kormányzóinak értekezletén vesz részt, mely hivatott lesz a kisantant keretében kötött pénzügyi megegyezéshez hasonló egyezményt létrehozni.

Gyorsított tűzifaszállítások. Bucurestiből jelentik: A jövő hét folyamán a tűzifaszállítások menetét megélnélti a CFR, amely az utolsó 15 nap alatt nem tudott megfűtési vasuti kocsit a szállítók rendelkezésére állítani a hadgyakorlatokra való tekintettel.

Puder, a legfinomabb árnyalatokban.

Az egész világon elismert Richard Hudnut Three Flowers puder számos diszkrét árnyalata között, biztosan megtalálja azt is, amely az Ön arcborének — a különféle évszakokban, a nap éles fényénél, vagy mesterseges világításnál — a legjobban megfelel. Ez teljessé teszi a Richard Hudnut Three Flowers szépségápolást, amely eddig a legeredményesebbnek bizonyult.

A Richard Hudnut Three Flowers puder tökéletesen tapad egy utólráhetetlenül finom, csaknem észrevehetetlen rétegre és így a legnehezebben kezelhető arcborének (akár zsíros, akár száraz) is matt, bársonyos ragyogást kölcsönöz.

RICHARD HUDNUT
Three Flowers Beauty Treatment

Nem lesz királyi amnesztia. Bucurestiből jelentik: A Timpul szerint az uralkodó születésnapja alkalmából nem lesz az idén kegyelemosztás.

Ujabb behozatali engedély Németország számára. Bucurestiből jelentik: A kontingenlási bizottság elhatározta, hogy kvótánfelüli behozatali engedélyeket ad ki Németország számára a 140 millió diszponibilitás számlájára az előzetes fizetési kötelezettség vállalása nélkül.

Eljegyzés. Abraham Gízit (Cluj) eljegyezte Szegál József (Cluj). (Minden külön értesítés helyett.)

Ismét emelkednek a bőrfák? Bucurestiből jelentik: Az elmúlt héten a rotterdami piacon váratlanul emelkedtek a bőrfák, ami ugyilászik kihatott a romániai piacra is, ahol nagyobb nyersbortételek behozatala miatt az árak esésére számítottak. Most a rotterdami hírek alapján az árakban aligha lehet visszafejlődésre számítani.

A legfőbb gazdasági tanács osztályvezetői. Bucurestiből jelentik: A legfőbb gazdasági tanács tegnap este Camarescu elnökletével ülésezett és a következőket jelölte ki az egyes osztályok vezetésére: Garofil volt minisztert a mezőgazdasági, V. Slavescut az ipar és kereskedelmi, Vasilescu-Karpen pedig am unkaügyi szekciók élére. A tanács legközelebbi ülését október 22-én tartja.

A nők tévednek,
amikor azt hiszik, hogy a preparált művészi szépség teszük a férfiaknak. A valóságban csak természetes bájosság tesz jó benyomást. A kozmetika előrehaladott tudománya abból áll elsősorban, hogy ma már minden nőnek módjában lehet bájosságát megtartani, amit a természetől örökölt. A kozmetika megtanítja Önt arra, hogy a bőrnek mindenképpel egy tápláló anyagra van szüksége. Ez elsősorban a tej, amely egyike az emberiség legrégebbi szépségszerének, amelyet az új idők kutatásai rendkívüli módon kifejeztettek. Erre lettek felépítve a Milkuderm-Hautsahne és Milkuderm-Milchfett-Crem készítmények, amelyek most már Romániában is kaphatók, a bőrt áttetszővé, finomá és csodálatos emává teszik, ami olyan nagyon elragadó.

Mit ír a világsajtó Firenze város táncsoportjáról?

(Neues Wiener Journal 1937. II. 7.)

Pompás élvezet: A nagy bangversenyteremben láttuk Firenze városának nagyhírű táncsoportját. A legértettebb művészet, amit ezek a művészek és művésznők Angioia SARTORIO vezetése alatt nyújtanak. A művészet súlypontja nem magában a táncban van, hanem inkább a gesztusok pompás plasztikájában, valamint a kezek játékában, egyszóval a szépség lelki átélésében, úgy hogy a néző éppugy követheti a cselekményt, mintha prózai darabot nézne. A műsor egyik fénypontja Beethoven: „Düh az elveszett garasért” című művének koreográfiai átdolgozása. Carlo BERGEST az az ember, aki a garast elvesztette, nagystíliú táncos és épp olyan nagy mimikus. Az örök dal c. szimbólikus pantomimben Lisa CZOBEL tündöklök, mint táncosnő. Ennek a karcsú és mégis izmos és rugalmas testnek minden idegszála erővel, hogy a legcsodálatosabb harmóniává olvadjon össze. Végül 6 képből górdül le a „DON QUIHOTTE”, amelyet Cervantes meséjéből szöttek és tényleg úgy van redukálva, hogy csak maga a rege maradt meg, pantomimben előadva. Antonio FLUERER, mint Don Quihotte, Bergest mint Sancha Pansa és Cosetta LUNARDON mint Dulcinea olyan fényes produkciókat nyújtanak, amelyben utólráhetetlenek.

A művészet ilyen bősége mellett nem szabad megfeledkeznünk a főalakról, a nagyszerű koreográfusról, táncosnőről és az újkori stílus alkotójáról: Angioia SARTORIORól. A zongorakíséretet Walter FISCHER adja, aki a zongora utolsó orkesztrális lehetőségeit is kimerítette.

Eltűnt egy zsidó fiú. Medgyesről jelentik: Közel négy hónappal ezelett eltűnt egy 14 éves szőke, kékszemű, sovány fiú, hosszú sápadt arccal anyja medgyesi lakásáról, mi alatt ez kórházban fektült. A fiú neve Kaufmann Ludovic (Lajze). Aki tud valamit róla, felkérjük, hogy szíveskedjen aggódó anyját értesíteni. Címe: Özv. Kaufmann Matild Medias, Str. Brustunilor 51.

ÚJ KELET Legújabb hírek

Corbin londoni francia követ öt pontból álló javaslatot terjesztett a benemavatózási bizottság elé az önkéntesek ügyében

(Elsődolai cikkünk folytatása)

most nem tűrhet a Béleárok tényleges tulajdonjoga tekintetében változást a Földközi-tengeren". A spanyolországi önkéntesek kérdése megoldása tehát még nem is hozza meg a válság végleges megoldását, mert az igazi összeütőközést a spanyol válság kapcsán a Földközi-tenger nyugati medencéjében fölmerült kérdések terén lehet várni.

Eden beszédének visszhangja a világsajtóban

Mint Párizsból jelentik, a francia sajtó ma elsősorban Eden tegnapi beszédével foglalkozik. Az Excelsior szerint a beszédnek el kell oszlatnia az angol és francia kormány közötti ellentéteket lehetőségére vonatkozó illuziókat. Világosan kitűnik, hogyha Párizs és London a békéltetést kívánják, nem akarják azt minden kockázattal és minden áron. Az Epoque hangoztatja, hogy a földközi-tengeri francia és angol érdekek tekintetében Eden beszéde bizonyítja, hogy Párizs és London egyetértenek. Egyik ország sem akarja fenyegetést látni a földközi-tengeri érdekeit és azt sem, hogy idegen ágyuk meredjenek Gibraltárra, vagy hogy Libiát megtámadják olasz csapatokkal.

Ha legfeljebb néhány héten belül nem lehet megegyezésre jutni a londoni bizottság kezében, Franciaország és Anglia biztonsági intézkedésekhez nyulnak.

Egyidejű londoni jelentés szerint az angol lapok is hosszasan foglalkoznak Eden tegnapi beszédével. A Times szerint minden létező perge hét egyre fokozottabban kihangsúlyozza a Spanyolországban folyó beavatkozás veszélyeit. A francia és angol kormányok el vannak rá határozva, hogy újabb erőfeszítést tesznek a megegyezés érdekében. Eden világosan ismertette a kormány álláspontját, amikor kijelentette, hogy a benemavatózás nem jelenti a közömbösséget. A Daily Express kiemeli, hogy Eden figyelmeztette az összes hatalmakat, hogy Anglia meg fogja védeni földközi-tengeri érdekeit. Ebben az irányban együtt fogunk tartani Franciaországgal és ahol a két ország érdekei fedik egymást, az együttműködést maga a jó érdek diktálja. A közvélemény nyugodt, határozott és egységes s a kormány mellett áll. A Daily Herald szerint Eden beszéde véget vetett minden reménynek. Mialatt a londoni bizottság tárgyal, Mussolini csapatai tovább folytatják a háborút Spanyolországban.

A berlini Lokal Anzeiger, foglalkozva Eden tegnapi beszédével, megállapítja, hogy nem jó nemzetközi értekezlet külsőben egyik résztvevő félnek nézetét kinyilvánítani és értekezletre adni, hogy szükség esetén azokat fenyegetésekkel kívánja elfogadtatni. A lap kérde, milyen éle volt az angol külügyminiszternek, amikor kiemelte az angol-francia politika azonosságát és azon veszélyt, ami a demokratikus államokat fenyegeti, ha a fasiszták beavatkoznak belügyeikbe. Az önkéntesek kérdése megoldásának egy év óta való halogatása világosan bizonyítja, hogy csak Franciaország és Anglia felelősek a helyzetért.

Ötvene olasz önkéntes szállott partra Cadixban?

Mint Londonból jelentik, a Daily Herald arról számol be, hogy ötvene olasz önkéntes szállt partra Cadixban.

Ezzel kapcsolatban és egyidejűleg a Daily News azt jelenti, miszerint nem felel meg a valóságnak azon hír, hogy Olaszország kész lenne visszavonni Spanyolországból 5000 önkéntest. Olasz körök szerint az önkéntesek kérdésén kívül még fennáll a hadianyagellátás problémája is.

Oktober 30-án összeül a kilenc-hatalmi értekezlet

Brüsszelből jelentik, hogy a kilenc-hatalmi értekezlet delegátusai október 30-án ülnek össze a belga fővárosban.

Egyidejű washingtoni jelentés szerint az

amerikai kormány közölte a belga kormánynyal, hogy egyetért abban, miszerint a kilenc-hatalmi értekezletet Brüsszelben tartásuk meg e hó végén.

Asturiában megállott a felkelők előnyomulása

Madridi jelentés szerint a köztársaságiak közleménye rámutat arra, hogy az északi arcvonalon a keleti körzetben a felkelők elfoglalták Localladot. Tüzérség és repülőgépek által támogatva, a felkelők ezekben meg támadták Ariondas, de visszaverettek. A déli arcvonalon a felkelők elfoglalták Penalest és Penamirát. Keleten a köztársaságiaknak fel kellett adniok Verticeflora városát. Puebla de Alarcon körül két állást foglaltak el a köztársaságiak. Több felkelő repülőgép tegnap este bombázta Barcelonát. Hét embert megöltek és többet megsebesítettek a lövedékek.

A felkelők közleménye szerint a kedvezőtlen időjárás miatt Asturiában a hadműveletek menete lecsökken. A felkelők ennek ellenére elfoglaltak három falut a keleti körzetben. A déli vidéken a felkelők elfoglalták Localoda, Le Infestakat. A Pradilla ellen vezetett ellenséges támadást feltartóztatták. Aragon tartományban az előnyomulás folyamatban van.

Sansebastiani felkelő-jelentés szerint Franco tábornok főhadiszállását valószínűleg át-helyezik a középpont egyik helységébe. A valenciai kormány másrésztől lemond Barcelonába való átköltözéséről, Compansy pedig igyekezik rábírní lemondási szándékának megváltoztatására.

London, október 16. (Rador). Sztójadinovics jugoszláv minisztereinek tegnap este el-utazott. Tárgyalásai az angol államférfiakkal — mint állítják — általános jellegűek voltak. Sztójadinovics tájékoztatta magát Anglia magatartásáról az általános európai helyzettel szemben.

Az esti órákban érkezett londoni jelentés szerint a benemavatózási bizottság ma lord Plymouth elnöksége alatt összeült. Corbin francia követ rámutatott arra, hogy a jelenlegi bizonytalanság nem tartható tovább. A bizottság gyorsan eredményhez érhet, ha egyetlen célt követnek: megegyezést létrehozni a külföldi önkéntesek visszavonása ügyében. A francia kormány akövetkező pontokra vonatkozólag kéri a bizottság azonnali állásfoglalását:

Az öt pont

1. A külföldi önkéntesek visszavonása Spanyolországból minél rövidebb időpon-ton belül.
  2. Mihelyt a visszavonással megbízott nemzetközi küldöttségek megállapították, hogy az önkéntesek visszavonása kielégítő módon folyamatban van, a spanyolországi felek az angol tervnek megfelelően bizonyos jogokat fognak élvezni, amelyeket a nemzetközi védelem a hadviselő feleknek elismer.
  3. A bizottságban képviselt kormányok már most egyezzenek meg abban, hogy minden befolyásukat érvényesítik a valenciai és a salamancai kormányok mellett, hogy rövid időn belül mindkét hadseregből bizonyos számú önkéntest visszavonnak, figyelembe véve az aránytalanságot, amely az egyik és másik oldalon harcoló külföldi önkéntesek száma között fennáll.
  4. A bizottságban képviselt kormányok ismétlenül kötelezik magukat arra, hogy a harcoló felek számára semmilyen megkönnyítést nem engedélyeznek, annál kevesebb idezük elő új önkéntesek vagy hadianyag küldését.
  5. A Van Dulm-féle ellenőrzési érvénybe helyezik és megjavítják.
- A francia kormány formálisan kijelenti, hogy a jelenlegi helyzet nem tartható fenn tovább.
- Amennyiben ezen terminus lejártáig nem jön létre megegyezés, feljogosítva érzi magát arra, hogy visszavegye teljes akciószabadságát.

Plymouth: „A helyzet nagyon komoly”
Ezután Lord Plymouth felolvasta az angol kormány nyilatkozatát, amely szerint a spanyolországi helyzet igen komoly. Külföldi államok továbbra is beavatkoznak a spanyol konfliktusba és ez a helyzet annál veszélyesebbé válik, minél tovább tartják fenn. A nyoni egyezmény és Olaszországnak ahhoz való csatlakozása olyan megegyezéshez kell, hogy vezessen, mely megvalósítja az effektív benemavatózást.

Az angol kormány nem engedheti meg a jelenlegi állapot fenntartását, szűkebbesnek tartja az önkéntesek visszavonására való megegyezést, valamint a Spanyol-országba irányuló fegyverkvitel ellenőrzésének helyreállítását.

Az angol kormány teljes mértékben támogatja a francia javaslatokat és amennyiben ezek eredménytelenek volna, visszaveszi akciószabadságát.

Grandi osztja Párizs és London véleményét

Grandi olasz nagykövet osztja a franciák és angolok ama véleményét, hogy az önkéntesek problémáját sürgősen meg kell oldani. Emlékeztet arra, hogy Németországgal és Portugáliával együtt egy évvel ezelőtt pár ezt az álláspontot képviselte, de akkor más államok közönyével találta magát szemben. A fasiszta kormány elhárítja a felelősséget ezen helyzet következményeit illetően.

Olaszország elfogadja a javaslatot, hogy egyenlő mértékben bizonyos számú önkéntest vonjanak ki a spanyolországi harcokból.

Javasolja, hogy a hadviselő feleket értesítsék, hogy ezek közüljék szándékaikat. A fasiszta kormány azonban éppen olyan sürgősnek tartja a hadviselői fékelt való elismerést és a teljes ellenőrzés kérdését. Enélkül az eltávozott önkéntesek könnyen visszatérhetnének. Hangsúlyozza Olaszország szilárd és lojális akaratát, hogy megegyezésre jussanak.

Ribbentropp osztja Grandi álláspontját, majd élesen kritizálja a bolsevisták Spanyolországban és más országokban való tevékenységét.

Maisky tiltakozik

Maisky Oroszország nevében tiltakozik az önkéntesek kérdésének a benemavatózási bizottság elé utalása ellen, amely véleménye szerint a kérdés újabb halasztásához vezet. A francia javaslatot kormánya elé fogja terjeszteni, de nem tudja mi lesz ennek álláspontja.

Monteiro portugál delegátus mérsékelt formában az olasz és német álláspontot támogatja.

Plymouth lord a tárgyalást összegezve, javasolta, hogy a francia proppozíciókat azonnal közöljék a bizottságban képviselt kormányokkal. Állítólag keddig e kormányok válasza meg fog érkezni. A bizottság keddi délután 4 órakor ül ismét össze.

A nagyváradi Wizo koncertje. F. hó 19-én kedden este 9 órakor az Ujságíró Klubban Schönné Traugott Susanne az oradeai Wizo javára koncertet ad. A hírváló technikájú külföldön is elismert művész, aki Oradean már a múlt évben is szerepelt, teljes új programot fog a zenekedvelő publikumnak nyújtani. Jegyek az Ujságíró Klubban kaphatók.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 19. Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Az összeszo

Lloyd George, Angli legutóbbi beszédében a val is foglalkozott. Az ösrejtü angol pol is sokat számít a bifo mes feljegyezni szavait „Azok az arab utak, hadihajón számtizetési folyton verték mellükre palesztinai, hanem az e takossága névben besz hozzájuk mer nyulni. összedöl az Angol bito meg a szent sít is bete Az angol kormány éveken keresztül elhigy valótlanosságokat. Az gyilkoltak, raboltak, g mában éveken keresztli nek az utaknak a hajuk na. Nem merék hozzáju ugyan általános felford melyiküket nyakonscipi népet, mi vagyunk a né a nép”. E kómgó szólar az angol kormány éveke pedig végre megelégette kenséget s nyakonragad hatalmukat félt izgatók esodója — nem nyilt ki omlott össze, Palesztin, a többi arab országban, után mennek s a kutya utakkal. Hiszen lehetséges, hogy kiborbanások, de hogy ezekkel a pénzért dolgoz hoz semmi kétség nem van, nemcsak Palesztin, szajaskodók csak addig egy erélyes ökol az or

Anglia és a ja háboru

Nem lehet Angliáról be háborúvaj szemben. Mer két Anglia van ugy ebbe az összes nemzetközi ko A félhivatalos Anglia, a munkások, intellektuelek, élesen állnak a japán szemben. Tegnap a munk gei tüntettek a japán London ocean, tegnapelő temi tanár biztosította nankingi kormányt, holna selők és diákok tesznek mellett és a távolkeleti k pán imperializmus ellen. Igy nyilatkozik meg a Forma szerint nincs elle ményel a hivatalos Angli a pénzesinálók, bankárok, kereskedők Angliája sem, nya minden belföldi és k szászor is leszögezi, hogy fog beavatkozni a távolli és albizottságokon kezeszt sokáig verődik ennek a lépésnek az ügye, mig a hogy e-re a fellépése nin Igy volt ez Abesszinia, olyan eredményesen és ható Anglia, hogy Olaszország bekebelezte, ily történt háboru esetében is és nincs keleti konfliktusban sem. Ezéft nem lehet komoly az angol beavatkozástól, tüntet és tiltakozik a félh

Amerika új bukar

Bucuresti, október 18. M rosba érkezett az Egyesül mániai követe Frankin G udvaron Papinju külügym bizott és Chilpart amerikai, Guenther előbb Kairóban, képviselte kormányát, majd szeti és archeológiai intéze új amerikai követ holnap je ügyminiszteriumban, ahol A miniszter fogja fogadni.